مفتاح الفرج

رسالهٔ استخارات

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله دلیل المتحیرین وکاشف البأساء والضراء عن المکروبین
وعنده مفاتح الغیب لا یعلمها الا هو ویعلم ما فی البر والبحر وما تسقط من ورقة
الا یعلمها ولا حبة فی ظلمات الارض ولا رطب ولا یابس الا فی کتاب مبین
والصلوة علی خیر الاولین والاخرین وفاتح ابواب الرحمة علی الخلق اجمعین
محمد وعترته الاکرمین وذریته الاقدسین اما بعد چنین گوید فقیر عفو الله
الغنی محمد حسین بن محمد صالح الحسینی حشرهما الله مع الائمة الاطیبین که چون
جد علامه‌ام شیخ الاسلام والمسلمین مولانا محمد باقر مجلسی قدس الله روحه
القدوسی رساله در بیان انواع استخارات تالیف و بمفاتح الغیب مسمی نموده
بود بخاطر فاتر این بی‌بضاعت رسید که رسالهٔ مزبوره را اختصار نموده مختصری که
مشتمل بر اصل طرق استخارات بوده بدون ذکر اسناد و سایر زواید تالیف نماید
و دعاهای آنرا ترجمه نماید که نفعش تمام‌تر بوده باشد لهذا این حقیر بعد از استخاره
از جناب مقدس علیم خبیر بترتیب این رساله اقدام نمود و بعضی از فواید که در اثنای
تحریر بخاطر فاتر رسیده نیز بر آن اضافه نمود و چون پیوسته خاطر ملکوت ناظر
نواب کامیاب سپهر رکاب گردون قباب سلالهٔ دودمان عظمت و شهریاری
نقاوهٔ خاندان ابهت و بختیاری قطب فلک دولت و اقبال مرکز دایرهٔ
سلطنت و اجلال شیرازه بند اوراق ملک و ملت سرلوح کتاب دین و دولت
ابر دریا بار جود و سخا بحر موج خیز مکرمت و عطا زیب افزای وسادهٔ جهانبانی

وارث

وارث باستحقاق بساط سلیمانی چوب ترش چوب چینی عجزه و مظلومین
قبضهٔ شمشیرش قابض ارواح مخالفان دین مبین اعتاب درگاهش سجده
گاه سلاطین زمان تراب بارگاهش توتیای ابصار خواقین دوران اطلس
فلک اعلی فرش خیام گردون احترامش و ذروهٔ سماک رامح حضیض سنان ثریا
مقامش عالی نسبی که شاخسار طوبی نسب اعیان آباء اطهارش در صحن خیابان جنان
ریشه دوانیده سریر شرف افتخار برافراشته و سرادقات عالم بالا بشباهت قباب اجداد
اطهارش انجمن روحانیان گردیده سایه بر سر کروبیان ملأ اعلی انداخت اعنی السلطان
الاعظم والخاقان الاکرم مالک ممالک الدنیا مظهر کلمات الله العلیا السلطان
بن السلطان والخاقان بن الخاقان بن الخاقان ملک الملوک فی الخافقین
وسلطان السلاطین فی المشرقین الشاه سلطان حسین بهادر خان لا زال
مبسوط الظل فی الدهور والازمان ممدود الملک الی قیام خلیفة الرحمن علیه
و علی آبائه صلوات الله الکریم المنان بترویج شریعت مقدسه و ملت مطهره
متعلق میباشد و همواره در جلیل و حقیر امور عمل باستخاره مینماید
لهذا این شکستهٔ ناتوان جسارت نموده این رساله را اهدای محفل متعالی
آن ظل اللهی امید که شاهد آن بحلیهٔ قبول مزین گردد و بمفتاح الفرج
مسمی نموده مانند مفاتح الغیب هشت مفتاح مرتب ساخت وانا اسأل
الله التوفیق من الله الجلیل واستخیره فی جمیع اموری و هو حسبی و نعم
الوکیل **مفتاح اول** در بیان استخاره بجناب اقدس حق تعالی یعنی بحق تعالی
متوسل شود و هر امری را که اراده مینماید طلب خیر خود را در آن امر از خدا بکند
و بعد از آن آنچه رو دهد بآن راضی باشد و این نوع بهترین انواع
استخاره است و مخصوص صورت حیرت و تردد در امور نیست بلکه

بمقتضای اخبار بسیار باید که آدمی در هر امری از امور بخدا متوسل شود و طلب خیر
خود را از خدا بکند و بعد از آن متوجه آن کار شود تا حق تعالی آنچه خیر اوست
برای او میسر گرداند از حضرت امام جعفر صادق ع منقولست که حق تعالی
میفرماید که از جملهٔ شقاوت بندهٔ من آنست که کارها را بکند و طلب خیر خود
از من ننماید و ایضا از آنحضرت مرویست که هیچ بنده طلب خیر خود از خداوند
عالمیان نکرده است مگر آنکه خیر او را برای او میسر گردانیده است هر چند او
نخواهد و احادیث این مطلب زیاده از حد عد و احصاء است و بدانکه این نوع
از استخاره بر سه قسم است قسم اول آنست که دعای به تنهائی بخواند
و هر دعائی که خود تالیف نماید خوبست بلکه اگر بزبان غیر عربی نیز طلب خیر از
خدا بکند نیز خوبست ولیکن اگر دعاهائی که در خصوص این مطلب وارد شده
است بخواند بهتر است و آنها چنانچه از روایات ظاهر میشود چند دعاست
اول اگر حاجت سهلی داشته باشد هفت و اگر امر عظیمی باشد صد نوبت
بگوید استخیر الله برحمته و اگر استخیر الله برحمته خیرة فی عافیة بگوید
بهتر است دویم طلب خیر خود از خداوند عالمیان کند باین عبارت سبحان
الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر و لا حول و لا قوة
الا بالله العلی العظیم اللهم صل علی محمد و آل محمد اللهم انی
اسألك بانك عالم الغیب و الشهادة الرحمن الرحیم و انت
علام الغیوب پس سه نوبت بگوید استخیر الله برحمته اگر امر سهلی باشد
و اگر امر عظیمی باشد صد نوبت بگوید سیم این دعا را بخواند اللهم
انی اسألك بانك عالم الغیب و الشهادة ان کنت تعلم ان الامر
الذی اردت خیر لی فخره لی و یسره و ان کنت تعلم انه شر لی فی

[illegible]

دیں

دینی و دنیای و آخرتی فاصرفه عنی الی ما هو خیر لی و رضنی فی ذلك
بقضائك فانك تعلم و لا اعلم و تقدر و لا اقدر و تقضی و لا اقضی
انك علام الغیوب چهارم این دعا را بخواند اللهم انی اسألك
بعلمك و استخیرك بعزتك و اسألك من فضلك العظیم و انت
اعلم بعواقب الامور ان کان هذا الامر خیرا لی فی دینی و دنیای و
آخرتی فیسره لی و بارك لی فیه و اعنی علیه و ان کان شرا فاصرفه
عنی و اقض لی الخیر حیث کان و رضنی به حتی لا احب تعجیل ما
ما اخرت و لا تاخیر ما عجلت پنجم این دعا را بخواند اللهم قدر
لی ما اردت و اجعله خیرا لی فانك تقدر علی ذلك ششم این دعا را بخواند
استخیر الله و استقدر الله و اتوکل علی الله و لا حول و لا قوة
الا بالله اردت امرا فاسأل الهی ان کان ذلك رضی ان یقضی لی حاجتی
و ان کان له سخطا ان یصرفنی عنه و ان یوفقنی لرضاه هفتم این
دعا را بخواند اللهم لك الحمد و بیدك الخیر کله اللهم انی استخیرك
برحمتك و استقدرك الخیر بقدرتك علیه لانك تقدر و لا اقدر
و تعلم و لا اعلم و انت علام الغیوب اللهم فما کان من امر هو
اقرب من طاعتك و ابعد من معصیتك و ارضی لنفسك و اقضی
لحقك فیسره لی و یسرنی له و ما کان من غیر ذلك فاصرفه
عنی و اصرفنی عنه فانك لطیف لذلك و القادر علیه هشتم
این دعا را بخواند اللهم انی استخیرك برحمتك و استقدرك الخیر
بقدرتك علیه لانك عالم الغیب و الشهادة الرحمن الرحیم
فاسألك ان تصلی علی محمد النبی و آله کما صلیت علی ابرهیم

وآل ابراهيم انك حميد مجيد اللهم ان كان هذا الامر الذي اريده
خيرا لي في ديني ودنياي وآخرتي فيسره لي وان كان غير ذلك فا
صرفه عني واصرفني عنه هشتم اسید عارا بخواند بسم الله الرحمن
الرحيم اللهم اني اسألك باسمك الذي عزمت به على السموات
والارض فقلت لهما ائتيا طوعا او كرها قالتا اتينا طائعين
وباسمك الذي عزمت به على عصا موسى فاذا هي تلقف ما يافكون
واسألك باسمك الذي صرفت به قلوب السحرة اليك حتى قالوا
آمنا برب العالمين رب موسى وهرون انت الله رب العالمين و
اسألك بالقدرة التي تبلي بها كل جديد وتجدد بها كل
بال واسألك بكل حق هو لك وبكل حق جعلته عليك ان
كان هذا الامر خيرا لي في ديني ودنياي وآخرتي ان تصلي
على محمد وآل محمد وتسلم عليهم تسليما وتهنئه لي وتسهله
علي وتلطف لي فيه برحمتك يا ارحم الراحمين وان كان
شرا لي في ديني ودنياي وآخرتي ان تصلي على محمد وآل محمد
وتسلم عليهم تسليما وان تصرفه عني بما شئت وكيف شئت و
ترضيني بقضائك وتبارك لي في قدرك حتى لا احب تعجيل شيء
اخرته ولا تاخير شيء عجلته فانه لا حول ولا قوة الا بك يا علي
يا عظيم يا ذا الجلال والاكرام نهم اللهم ان خيرتك تنيل
الرغائب وتجزل المواهب وتغنم المطالب وتطيب المكا
وتهدي الى احمد العواقب وتقي من محذور النوائب اللهم
اني استخيرك فيما عقد عليه رائي وقادني اليه هواي فاسألك

یارب

يا رب ان تسهل لي من ذلك ما تعسر وان تعجل من ذلك ما تيسر
وان تعطيني يا رب الظفر فيما استخرتك فيه وعونا بالانعام
فيما دعوتك وان تجعل يا رب بعده قربا وخوفه امنا ومحذوره
سلما فانك تعلم ولا اعلم وتقدر ولا اقدر وانت علام الغيوب
اللهم ان يكن هذا الامر خيرا لي في عاجل الدنيا وآجل الآخرة
فسهله لي ويسره علي وان لم يكن فاصرفه عني واقدر لي
فيه الخيرة انك على كل شيء قدير يا ارحم الراحمين یازدهم
اللهم ان خيرتك تنيل الرغائب وتجزل المواهب وتغنم
المطالب وتطيب المكاسب وتهدي الى احمد العواقب و
تقي محذور النوائب اللهم يا مالك الملوك استخيرك فيما عزم
رائي عليه وقادني هواي اليه فسهل من ذلك ما توعر و
يسر منه ما تعسر واكفني في استخارتي المهم وادفع عني كل
ملم واجعل عاقبة امري غنما ومحذوره سلما وبعده قربا
وجدبه خصبا واعطني يا رب لواء الظفر فيما استخرتك فيه
وفز بالانعام فيما دعوتك له ومن علي بالافضال فيما رجوتك
فانك تعلم ولا اعلم وتقدر ولا اقدر وانت علام الغيوب
دوازدهم اللهم ان خيرتك فيما استخيرك فيه تنيل الرغائب
وتجزل المواهب وتغنم المطالب وتطيب المكاسب وتهدي
اجمل المذاهب وتسوق الى احمد العواقب وتقي مخوف
النوائب اللهم اني استخيرك فيما عزم رائي عليه وقادني عقلي اليه
فسهل اللهم منه ما توعر ويسر منه ما تعسر واكفني فيه

الهم وادفع عنی کل ملم واجعل رب عواقبه غنما وخوفه
سلما وبعده قربا وجدبه خصبا وارسل اللهم اجابتی وانجح
طلبتی واقض حاجتی واقطع عوائقها وامنع بوائقها واعطنی
اللهم لواء الظفر بالخیرة فیما استخرتک ووفور الغنم فیما
دعوتک وعوائد الافضال فیما رجوتک واقرنه اللهم بالنجاح
وحطه بالصلاح وارنی اسباب الخیرة واضحة واعلام غنمها
لائحة واشدد خناق تعسرها وانعش صریع تیسرها وبین
اللهم ملتبسها واطلق محتبسها ومکن اسها حتی تکون
خیرة مقبلة بالغنم مزیلة للغرم عاجلة النفع باقیة الصنع
انک ولی المزید مبتدئ بالجود سیزدهم یا ابصر الناظرین ویا اسمع
السامعین ویا اسرع الحاسبین ویا ارحم الراحمین ویا احکم الحا
کمین صل علی محمد واهل بیته وخر لی فی الامر الذی اردته وبروایتی
بعد از آن سجده رود وصد نوبت بگوید استخیر الله برحمته استقدر
الله فی عافیة بقدرته چهاردهم این دعا را بخواند اللهم ان کان
هذا الوجه الذی هممت به خیرا لی فی دینی ودنیای وعاقبة
امری ولجمیع المسلمین فیسره وبارک لی فیه وان کان ذلک شرا
لی فاصرفه عنی الی ما هو خیر لی منه فانک تعلم ولا اعلم
وتقدر وانت علام الغیوب پس صد مرتبه بگو استخیر الله پانزدهم
این دعا اگر از جمله ادعیه است بخواند اللهم اختر لی بعلمک و
وفقنی لرضاک ومحبتک اللهم اختر لی بقدرتک وجنبنی
بعزتک مقتک وسخطک اللهم اختر لی فیما ارید من هذین الامرین

ونام

ونام میبری ان دو امر را اسرهما الی واحبهما الیک واقربهما منک و
ارضاهما لک اللهم انی اسألک بالقدرة التی زویت بها علم
الاشیاء کلها عن جمیع خلقک فانک عالم بهوای وسریرتی و
علانیتی فصل علی محمد واله واسفع بناصیتی الی ما تراه لک رضی
ولی صلاحا فیما استخرتک فیه حتی تلزمنی من ذلک امرا ارضی
فیه بحکمک واتکل فیه علی قضائک واکتفی فیه بقدرتک
ولا تقلبنی وهوای لهواک مخالف ولا ما ارید لما ترید لی مجانب
اغلب بقدرتک التی تقضی بها علی من احببت بهواک هوای
ویسرنی للیسری التی ترضی بها عن صاحبها ولا تخذلنی بعد
تفویضی الیک امری برحمتک التی وسعت کل شیء اللهم اوقع
خیرتک فی قلبی وافتح قلبی للزومها یا کریم امین رب العالمین شانزدهم
دعای استخاره صحیفه کامله است وآن اینست اللهم انی استخیرک بعلمک
فصل علی محمد واله واقض لنا بالخیرة والهمنا معرفة الاختیار و
اجعل ذلک ذریعة الی الرضا بما قضیت لنا والتسلیم لما حکمت
فازح عنا ریب اهل الارتیاب وایدنا بیقین المخلصین ولا تسمنا
عجز المعرفة عما تخیرت فنغمط قدرک ونکره موضع رضاک و
نجنح الی التی هی ابعد من حسن العاقبة واقرب الی ضد العافیة
وحبب الینا ما نکره من قضائک وسهل علینا ما نستصعب من حکمک
والهمنا الانقیاد لما اوردت علینا من مشیتک حتی لا نحب تاخیر
ما عجلت ولا تعجیل ما اخرت ولا نکره ما احببت ولا نتخیر ما کرهت
واختم لنا بالتی هی احمد عاقبة واکرم مصیرا انک تفید الکریمة وتعطی

الجنیة و تفعل ما تشاء و تحکم ما ترید و انت علی کل شیء قدیر مؤلف گوید که اینست دعاهای
که در روایات وارد شده است که برای طلب خیر از خدا و ندعالمیان باید خوانده شود
بدون آنکه در عقب نماز واجب یا نماز سنت یا بعد از غسل بوده باشد و با لجمله
خواندن این دعاها موقوف بر امری و مشروط بشرطی نیست و اگر کسی همه این دعاها را
از روی خلاص و ملاحظه معانی آنها بخواند البته حق تعالی خیر او را برای او میسر
میگرداند و اگر همه را نتواند هر قدر که تواند بخواند و اقلش سه مرتبه استخیر الله
برحمته است یا هفت مرتبه یا صد مرتبه و نیز اگر هر دو بهتر آنست که فی عافیة
نیز ضم شود والله تعالی هو الموفق قسم دویم آنکه بعد از نماز فریضه یا در
نافله شبانروزی خیر خود را از خدا بخواهد و این قسم نیز بچند طریق در روایات
وارد شده است اول چون از نماز صبح فارغ شوی دست را بلند کن برابر روی
خود و بگو اللهم انک تعلم و لا اعلم و انت علام الغیوب فصل علی محمد
و آل محمد و خر لی فی جمیع ما عزمت به من اموری خیار برکة و عافیة
دویم در سجده آخر صبح یکنوبت بگوید الحمد لله رب العالمین اللهم صل
علی محمد و آله و بچهار و یکنوبت باز بگوید استخیر الله برحمته و بعد از آن این
دعا را که ابن طاوس ره نقل نموده بخواند اللهم یا ابصر الناظرین و یا اسمع
السامعین و یا اسرع الحاسبین و یا ارحم الراحمین صل علی محمد و آله
و خر لی فی الامر الذی اردت و اگر تواند بعربی حاجت خود را ذکر کند و بعد از
آن بگوید لا اله الا الله العلی العظیم لا اله الا الله الحلیم الکریم رب
بحرمة محمد و آله صل علی محمد و آله و خر لی فی الامر الذی اردت فی الدنیا
و الآخرة خیرة فی عافیة سیم در آخر رکعتهای نماز شب در سجده صد و یک مرتبه
و بروایتی صد مرتبه بگوید استخیر الله برحمته مؤلف گوید که اینست لفظ دو…

[illegible]

و ظاهرش آنست که در هر یک از سجدهای دو رکعت آخر نماز شب هر گاه این طلب
خیر را بکند خوبست و اگر در سجده آخر رکعت آخر بکند شاید بهتر باشد والله
تعالی یعلم چهارم در هر رکعت از رکعات نافله نماز پیشین طلب خیر خود را از حق تعالی
بکند مؤلف گوید که ظاهر آنست که مراد طلبیدن در سجده باشد و محتمل استکه
مراد طلبیدن در قنوت باشد و بمقتضای اطلاق لفظ روایت هر دعائی که خود
تالیف نماید بزبان عربی کافی است و اگر دعاهای منقول را که در قسم اول مذکور شد
بخواند بهتر است و اقلش سه مرتبه یا هفت مرتبه یا صد مرتبه استخیر الله برحمته است
قسم سیم آنکه با نماز استخاره طلب خیر خود از حق تعالی نماید و این قسم نیز
بچند طریق در احادیث وارد شده است اول وضو بسازد و دو رکعت نماز استخاره
بکند و در رکعت اول بعد از حمد سوره رحمن و در دویم سوره حشر بخواند و بعد از
نماز دو بیست مرتبه استخیر الله بگوید پس سوره قل هو الله احد و قل اعوذ برب الفلق
و قل اعوذ برب الناس بخواند و بعد از آن این دعا را بخواند اللهم انی قد
هممت بامر قد علمته فان کنت تعلم انه خیر لی فی دینی و دنیای و آخرتی
فاقدره لی و ان کنت تعلم انه شر لی فی دینی و دنیای و آخرتی فاصرفه
عنی رب اعزم لی علی رشدی و ان کرهت او احبت ذلک نفسی بسم
الله الرحمن الرحیم ما شاء الله لا حول و لا قوة الا بالله حسبی الله
و نعم الوکیل و همین مضمون بروایت دیگر نیز وارد شده با اندک تفاوتی
و اگر این دعا را نیز بخواند شاید عمل بهر دو روایت کرده باشد اللهم ان کان
الامر الذی اردت خیرا لی فی دینی و دنیای و آخرتی و عاجل امری و
آجله فاصرفه عنی علی احسن الوجوه رب اعزم لی علی رشدی و
ان کرهت ذلک او ابته نفسی دویم دو رکعت نماز کند بهر سوره که

خواهد واگر در رکعت اول قل هو الله احد و در دوم قل یا ایها الکافرون بخواند
بهتر است و قل هو الله برابر است در ثواب با ثلث قرآن پس حمد و ثناء الهی
و درود بر حضرت رسالت پناهی فرستد و اگر با این عبارت بگوید مناسبست
سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر اللهم صل
علی محمد و آل محمد پس این دعا بخواند اللهم ان کان هذا الامر خیرا
لی فی دینی و دنیای و آخرتی فیسره لی و قدره لی و ان کان غیر ذلک
فاصرفه عنی سیم دو رکعت نماز کند با هر سوره که خواهد و بعد از سلام
حمد و ثنای خدا بگوید و صلوات بفرستد و اگر بطریق سابق سبحان الله
و انا آخر بخواند خوبست پس این دعا بخواند اللهم انی استخیرک بعلمک
و قدرتک و استخیرک بعزتک و اسالک من فضلک فانک تقدر
و لا اقدر و تعلم و لا اعلم و انت علام الغیوب اللهم ان کان هذا
الامر الذی عرض لی خیرا فی دینی و دنیای و آخرتی فیسره لی و بارک
لی فیه و اعنی علیه و ان کان شرا لی فاصرفه عنی و اقض لی الخیر
حیث کان و رضنی به حتی لا احب تعجیل ما اخرت و لا تاخیر ما
عجلت و اگر خواهد بگوید اللهم خر لی فیما عرض لی و اقض لی بالخیرة
فیها و نفتتی له منه برحمتک یا ارحم الراحمین چهارم دو رکعت
نماز کند بهر سوره که خواهد و قنوت در رکعت دوم بخواند و در سجده آخر
نماز صد مرتبه بگوید استغفر الله پس بگوید لا اله الا الله الحلیم الکریم
لا اله الا الله العلی العظیم رب بحق محمد و آل محمد صل علی محمد و
آل محمد و خر لی فی الامر الذی اردت پنجم دو رکعت نماز میکند بهر
سوره که خواهد و بعد از نماز صد مرتبه میگوید استغفر الله پس میگوید

اللهم

اللهم انی قد هممت بامر قد علمته فان کنت تعلم انه خیر لی فی
دنیای و آخرتی فیسره لی و ان کنت تعلم انه شر لی فی دینی و
دنیای و آخرتی فاصرفه عنی کرهت نفسی ذلک ام احبت
فانک تعلم و لا اعلم و انت علام الغیوب ششم دو رکعت نماز کند
با هر سوره که خواهد و بعد از آن این دعا بخواند اللهم انک خلقت
اقواما یلجؤون الی مطالع النجوم لاوقات حرکاتهم و سکونهم و
تصرفهم و عقدهم و حلهم و خلقتنی ابرأ الیک من اللجا
الیها و من طلب الاختیارات و اتیقن انک لم تطلع احدا علی
غیبک فی مواقعها و لم تسهل له السبیل الی تحصیل افاعیلها
و انک قادر علی نقلها فی مداراتها فی مسیرها عن السعود العامة
و الخاصة الی النحوس و من النحوس الشاملة و المفردة الی السعود لانک
تمحو ما تشاء و تثبت و عندک ام الکتاب و لانها خلق من خلقک
و صنعة من صنعتک و ما اسعدت من اعتمد علی مخلوق مثله و
استمد الاختیار لنفسه و هم اولئک و لا اشقیت من اعتمد علی
الخالق الذی انت هو لا اله الا انت وحدک لا شریک لک و
سالک بما تملکه و تقدر علیه و انت به ملی و عنه غنی و الیه
غیر محتاج و به غیر مکترث من الخیرة الجامعة للسلامة و
العافیة و الغنیمة لعبدک من حدث الدنیا التی الیک فیها
ضرورته لمعاشه و من خیرات الآخرة التی علیک فیها معوله
و انا هو عبدک اللهم فتول یا مولای اختیار خیر الاوقات
لحرکتی و سکونی و نقضی و ابرامی و سیری و حلولی و عقدی و

حلمي واشدد بتوفيقك عزمي وسدد فيه رأيي واقذفه في فؤادي
حتى لا يتأخر ولا يتقدم وقته عني وابرم من قدرتك كل
نحس يعرض بحاجز حتم من قضائك يحول بيني وبينه ويباعده
مني ويباعدني منه في ديني ونفسي ومالي وولدي واخواني و
اعذني من الاولاد والاموال والبهائم والاعراض وما احضره
وما اغيب عنه وما استصحبه وما اخلفه وحصني من كل
ذلك بعياذك من الآفات والعاهات والبليات ومن التغيير
والتبديل والنقمات والمثلات ومن كلمتك الحالقة ومن
جميع المخلوقات ومن سوء القضاء ومن درك الشقاء ومن شماتة
الاعداء ومن الخطاء والزلل في قولي وفعلي وملكني الصواب
فيها بلا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم بلا حول ولا قوة
الا بالله الحليم الكريم بلا حول ولا قوة الا بالله العزيز العظيم
بلا حول ولا قوة الا بالله سلطاني ومقتدر ربي بلا حول ولا قوة
الا بالله عزي ومنعتي اللهم انت العالم بجوائل فكري وجوائس
صدري وما يترجح في الاقدام عليه والاحجام عنه مكنون
ضميري وسري وانا فيه بين حالين خير ارجوه وشر اتقيه
وسهو يحيط بي ودين احوطه فان اصابني الخيرة التي انت
خالقها لتهبها لي لا حاجة بك اليها بل بجود منك علي بها غنمت
وسلمت وان اخطاتني خسرت وعطبت اللهم فارشدني منه
الى مرضاتك وطاعتك واسعدني فيه بتوفيقك وعصمتك
واقض بالخير والعافية والسلامة التامة الشاملة الدائمة

لي فيه

لي فيه ختم اقضيتك ونافذ عزمك ومشيتك واني ابرا اليك
من العلم بالاوفق من مباديه وعواقبه وفواتحه وخواتمه
ومساليه ومعاطبه ومن القدرة عليه واقر انه لا عالم ولا
قادر على سداده سواك فانا استهديك واستعينك واستقضيك
واستكفيك وادعوك وارجوك وما تاه من استهداك ولا
ضل من استفتاك ولا خاب من دعاك ولا اخفق من رجاك
فكن لي عند احسن ظنوني واماني فيك ياذا الجلال والاكرام
انك على كل شيء قدير واستنهضت لمهمي هذا ولكل مهم
اعوذ بالله السميع العليم من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن
الرحيم الحمد لله رب العالمين الى اخرها بسم الله الرحمن الرحيم
قل اعوذ برب الناس الى اخرها بسم الله الرحمن الرحيم قل اعوذ برب
برب الفلق الى اخرها بسم الله الرحمن الرحيم قل هو الله احد الى اخرها
بسم الله الرحمن الرحيم تبارك الذي بيده الملك الى اخر السورة
يس كو واذا قرات القران جعلنا بينك وبين الذين لا يؤمنون
بالآخرة حجابا مستورا وجعلنا على قلوبهم اكنة ان يفقهوه
وفي اذانهم وقرا واذا ذكرت ربك في القران وحده ولوا
على ادبارهم نفورا اولئك هم الغافلون افرايت من اتخذ
الهه هواه واضله الله على علم وختم على سمعه وقلبه
وجعل على بصره غشاوة فمن يهديه من بعد الله افلا تذكرون
ومن اظلم ممن ذكر بآيات ربه فاعرض عنها ونسي ما قدمت
يداه انا جعلنا على قلوبهم اكنة ان يفقهوه وفي اذانهم وقرا

وان تدعهم الی الهدی فلن یهتدوا اذاً ابداً الذین قال لهم الناس
ان الناس قد جمعوا لکم فاخشوهم فزادهم ایماناً وقالوا
حسبنا الله ونعم الوکیل فانقلبوا بنعمة من الله وفضل لم
یمسسهم سوء واتبعوا رضوان الله والله ذو فضل عظیم فاضرب
لهم طریقاً فی البحر یبساً لا تخاف درکاً ولا تخشی لا تخافا اننی معکما
اسمع واری واستنهضت لهم هذا ولکل منهم اسماء الله
العظام وکلمات التوراة وفواتح سور القرآن وخواتیمها و
محکماتها وقوارعها وکل عوذة تعوذ بها نبی او صدیق حم
شاهت الوجوه وجوه اعدائی فهم لا یبصرون وحسبی الله ثقة
وعدة ونعم الوکیل والحمد لله رب العالمین وصلواته
علی سیدنا محمد رسوله وآله الطاهرین **هفتم** روز سه شنبه و
چهارشنبه و پنجشنبه را روزه بدارد پس در روز جمعه در مکان پاکیزه دو
رکعت نماز بکند پس نظر کند بجانب آسمان و صد مرتبه بگوید اللهم
انی اسألک بانک عالم الغیب والشهادة الرحمن الرحیم انت
عالم الغیب ان کان هذا الامر خیراً لی فیما احاط به علمک فیسره لی و
بارک لی فیه وافتح لی بابه وان کان ذلک شراً لی فیما احاط به علمک
فاصرفه عنی بما تعلم فانک تعلم ولا اعلم وتقدر ولا اقدر
وتقضی ولا اقضی وانت علام الغیوب **هشتم** دو رکعت نماز
بکند بهر سوره که خواهد و در رکعت دوم قنوت بخواند و مطلب خود را
بطلبد پس بسجده رود و صد نوبت بگوید استخیر الله فی جمیع اموری
نهم از حضرت امام محمد باقر ع منقولست که هرگاه اراده استخاره میفرمود

وضو میساخت و دو رکعت نماز میکرد و مشغول استخاره میشد و اگر در اثنای
استخاره کسی با او سخن میگفت سبحان الله میگفت و سخن با کسی نمیگفت
تا فارغ میشد **دهم** در میان نماز شام و خفتن بعد از نماز غفیله
دو رکعت نماز بکند و در رکعت اول بعد از حمد سوره قل یا ایها الکافرون
و در رکعت دوم بعد از حمد سوره قل هو الله احد بخواند و در قنوت اول
کلمات فرج را بخواند لا اله الا الله الحلیم الکریم لا اله الا الله
العلی العظیم سبحان الله رب السموات السبع ورب الارضین
السبع وما فیهن وما بینهن ورب العرش العظیم والحمد لله رب
العالمین پس این دعا را بخواند اللهم انی استخیرک بعلمک واستقدرک
بقدرتک فانک تعلم ولا اعلم وتقدر ولا اقدر انک انت علام
الغیوب ان کنت تعلم ان جمیع ما یتحرک فی حقی او فی حق غیری
فی حقی فی دینی ودنیای وعاقبة امری خیر لی من ساعتی هذه
الی مثلها من یوم آخر فیسر لی وبارک لی وان کنت تعلم ان
جمیع ما یتحرک فی حقی او فی حق غیری او یتحرک غیری فی حقی فی
دینی ودنیای وعاقبة امری شر لی من ساعتی هذه الی مثلها من
یوم آخر فاصرفه عنی واصرفنی عنه ثم ارضنی برحمتک یا ارحم الرا
حمین **مولف** گوید که حقیر خاسر این طریق آخر را از بعضی ثقات متدینین
شنیدم که میگفت که این طریق از استخاره در امور دست بدست از علما
بما رسیده و هرکه هر شب این نماز را بکند و همه امور خود را بحق تعالی تفویض
کند البته احوال او منتظم و مطالب او محصل و اعادی او منکوب و مخذول
میگردند و اگر قرضدار و پریشان باشد دیون او ادا میشود و غنی و مالدار

میگردد وبالجمله برای محصّل شدن مطالب دنیوی اثر عظیم دارد وبدانکه دعاهائی
که دراین دو قسم آخر وارد شده اگر بر تنهائی بخوانند نیز خوبست زیرا که مطلب از
این نوع از استخاره طلب خیر از خداوند عالمیان است بهر لفظی و هر معنی
که بوده باشد چنانچه از احادیث بسیار ظاهر میشود وچون این دعاها متضمن
طلب خیر از حق تعالی است پس در هر حالتی که باشد همین دعاها را بدون
مراعات سایر شرایط میتوانند خواند والله تعالی یعلم **مفتاح دویم** در بیان
نوع دویم استخاره وآن آنست که طلب خیر خود از حق تعالی بکند وبعد از
آن رجوع بدل خود کند وآنچه در دلش بیفتد بآن عمل کند واین دو نوع نیز
بهر لفظی و هر معنی که خواهد میتواند طلب خیر بکند واگر بدعاهائی که در
احادیث وارد شده است طلب خیر بکند بهتر است واین نوع نیز مانند نوع سابق
بر سه قسم است **قسم اول** دعا کردن بر تنهائی وبعد از آن رجوع بقلب کردن
واین قسم بچند طریق وارد شده است **اول** هرگاه اراده امری کنی هفت
مرتبه طلب خیر خود از پروردگار خود بکن پس آنچه در دل تو بیفتد بکن که خیر تو
در آنست **دویم** از حضرت امام محمد باقر ع منقولست که هر بنده که صد مرتبه
طلب خیر خود از حق تعالی بکند البته آنچه خیر اوست در دلش میافتد میگوید
اللّهم عالم الغیب والشهادة ان کان ما اردت خیرا لامر دنیای و
اخرتی وعاجل امری واجله فیسّره لی وافتح لی بابه ورضّنی فیه
بقضائک **مؤلف** گوید که ظاهر عبارت حدیث آنست که این دعا را هفت نوبت
بخوانند وچون در این نوع نیز طلب خیر را بهر لفظی که خواهد میتواند نمود اگر
این دعا را نیز یک نوبت بخوانند خوبست **قسم دویم** آنکه در نماز فریضه یا در نافله
شبانروزی خیر خود را طلب نماید واین قسم نیز بچند طریق وارد شده است **اول**

بعداز

بعد از نماز فریضه بسجده رود و صد نوبت بگوید اللّهمّ خِر لی پس متوسل شود
برسول خدا و ائمه هدی علیه وعلیهم التحیة والثناء وایشان را شفیع خود
کرده اند در درگاه خدا پس آنچه بعد از آن خدا او را الهام کند عمل بآن کند
زیرا که البته از جانب حق تعالی است وتوسّل وصلوات را اگر بفارسی بگوید
خوبست واگر خواهد بعربی بگوید باین دعای مختصر بعمل میآید اللّهمّ انّی
اتوسّل الیک بنبیّک نبیّ الرحمة واهل بیته الطاهرین واتوجّه
بهم الیک ان تصلّی علی محمّد وآل محمّد وان تلهمنی ما هو خیر لی فی
دینی ودنیای واخرتی خیرة فی عافیة برحمتک یا ارحم الراحمین
واگر خواهد که توسّل واستشفاع وصلوات را بدعای طولانی بعمل آورد
خواندن دعای توسّل مناسب است وآن دعا اینست اللّهمّ انّی اسألک
واتوجّه الیک بنبیّک نبیّ الرحمة محمّد صلّی الله علیه وآله یا ابا
القاسم یا رسول الله یا امام الرحمة یا سیّدنا ومولانا انّا
توجّهنا واستشفعنا وتوسّلنا بک الی الله وقدّمناک بین
یدی حاجاتنا یا وجیها عند الله اشفع لنا عند الله یا ابا الحسن
یا علیّ بن ابی طالب یا امیر المؤمنین یا اخ الرسول یا زوج
البتول یا ابا السبطین یا حجّة الله علی خلقه یا سیّدنا ومولانا
انّا توجّهنا واستشفعنا وتوسّلنا بک الی الله وقدّمناک بین یدی
حاجاتنا یا وجیها عند الله اشفع لنا عند الله یا فاطمة الزهراء
یا بنت رسول الله ایّتها البتول یا قرّة عین الرسول یا بضعة
النبیّ یا امّ السبطین یا حجّة الله علی خلقه یا سیّدتنا ومولاتنا
انّا توجّهنا واستشفعنا وتوسّلنا بک الی الله وقدّمناک بین یدی

دعای توسّل بائمه علیهم السلام

حاجاتنا یا وجیهاً عند الله اشفع لنا عند الله یا ابا محمد یا حسن بن علی
ایها المجتبی یا ابن رسول الله یا ابن امیر المؤمنین یا قرة عین البتول
الطهر الطاهرة یا سید شباب اهل الجنة یا حجة الله علی خلقه
یا سیدنا و مولنا انا توجهنا و استشفعنا و توسلنا بک الی الله و
قدمناک بین یدی حاجاتنا یا وجیهاً عند الله اشفع لنا عند الله
یا ابا عبد الله یا حسین بن علی ایها الشهید یا ابن رسول الله یا ابن
امیر المؤمنین یا ابن فاطمة الزهراء یا سید شباب اهل الجنة یا
یا ابا الائمة الاطهار یا حجة الله علی خلقه یا سیدنا و مولانا
انا توجهنا و استشفعنا و توسلنا بک الی الله و قدمناک بین یدی
حاجاتنا یا وجیهاً عند الله اشفع لنا عند الله یا ابا الحسن یا
علی بن الحسین یا زین العابدین ایها السجاد یا ابن رسول الله
یا ابن امیر المؤمنین یا حجة الله علی خلقه یا سیدنا و مولانا انا
توجهنا و استشفعنا و توسلنا بک الی الله و قدمناک بین یدی
حاجاتنا یا وجیهاً عند الله اشفع لنا عند الله یا ابا جعفر یا محمد
بن علی ایها الباقر یا ابن رسول الله یا ابن امیر المؤمنین یا حجة
الله علی خلقه یا سیدنا یا مولنا انا توجهنا و استشفعنا و توسلنا
بک الی الله و قدمناک بین یدی حاجاتنا یا وجیهاً عند الله اشفع
لنا عند الله یا ابا عبد الله یا جعفر بن محمد ایها الصادق یا ابن
رسول الله یا ابن امیر المؤمنین یا حجة الله علی خلقه یا سیدنا و مو
لانا انا توجهنا و استشفعنا و توسلنا بک الی الله و قدمناک
بین یدی حاجاتنا یا وجیهاً عند الله اشفع لنا عند الله یا ابا ابرهیم

یا موسی

یا موسی بن جعفر ایها الکاظم ایها العبد الصالح یا ابن رسول الله یا ابن
امیر المؤمنین یا حجة الله علی خلقه یا سیدنا و مولانا انا توجهنا
و استشفعنا و توسلنا بک الی الله و قدمناک بین یدی حاجاتنا
یا وجیهاً عند الله اشفع لنا عند الله یا ابا الحسن یا علی بن موسی
ایها الرضا یا ابن رسول الله یا ابن امیر المؤمنین یا حجة الله علی
خلقه یا سیدنا و مولنا انا توجهنا و استشفعنا و توسلنا بک الی
الله و قدمناک بین یدی حاجاتنا یا وجیهاً عند الله اشفع لنا عند
الله یا ابا جعفر یا محمد بن علی ایها التقی الجواد یا ابن رسول
الله یا ابن امیر المؤمنین یا حجة الله علی خلقه یا سیدنا و مولنا
انا توجهنا و استشفعنا و توسلنا بک الی الله و قدمناک بین یدی
حاجاتنا یا وجیهاً عند الله اشفع لنا عند الله یا ابا الحسن یا
علی بن محمد ایها النقی الهادی یا ابن رسول الله یا ابن امیر
المؤمنین یا حجة الله علی خلقه یا سیدنا و مولانا انا توجهنا و
استشفعنا و توسلنا بک الی الله و قدمناک بین یدی حاجاتنا یا
وجیهاً عند الله اشفع لنا عند الله یا ابا محمد یا حسن بن علی
ایها الزکی العسکری یا ابن رسول الله یا ابن امیر المؤمنین
یا حجة الله علی خلقه یا سیدنا و مولانا انا توجهنا و استشفعنا
و توسلنا بک الی الله و قدمناک بین یدی حاجاتنا یا وجیهاً عند
الله اشفع لنا عند الله یا وصی الحسن و الخلف الصالح یا امام
زماننا یا محمد بن الحسن یا صاحب الزمان ایها القائم المهدی
یا ابن امیر المؤمنین یا امام المسلمین یا حجة الله علی خلقه یا سیدنا

وتوسّلنا انا توجهنا واستشفعنا وتوسلنا بك الى الله وقدمناك
بين يدى حاجاتنا يا وجيها عند الله اشفع لنا عند الله قسم
سيم آنكه با نماز استخاره طلب خير از خداوند عالميان نمايد و آنچه بعد از آن
در دلش افتد بآن عمل نمايد و اين نوع نيز در روايات بچند نحو وارد شده
اول هرگاه اراده امرى نمائى دو ركعت نماز بكن و صد نوبت استخير الله بگو
پس بگو لا اله الا الله العلى العظيم لا اله الا الله الحليم الكريم
رب بحق محمد و على خر لى فيما اردت للدنيا والآخرة خيرة من
عندك لك فيه رضا ولى فيه صلاح فى خير و عافية يا ذا المن والطول
پس آنچه رايت بر آن قرار گيرد بعمل آور دويم در صحاح عامه از جابر انصارى
منقولست كه حضرت رسالت پناه صلعم استخاره را بما تعليم ميفرمود چنانچه سوره
قرآن را تعليم ميفرمود و ميفرمود كه هر يك از شما كه امرى را قصد نمايد دو ركعت نماز
بكند در غير نماز واجب پس بگويد اللهم انى استخيرك بعلمك واستقدرك
بقدرتك واسألك من فضلك العظيم فانك تقدر ولا اقدر وتعلم
ولا اعلم وانت علام الغيوب اللهم ان كنت تعلم ان هذا الامر
خير لى فى دينى ومعاشى وعاجل امرى وآجله فاقدره لى ويسره لى ثم بارك لى
فيه اللهم وان كنت تعلم ان هذا الامر شر لى فى دينى ومعاشى وعاجل
امرى وآجله فاصرفه عنى واصرفنى عنه واقدر لى الخير حيث كان
ورضنى به و حاجت خود را نام ببرد سيم هرگاه امرى را اراده كنى دو ركعت
نماز بكن و صد و يك مرتبه استخير الله برحمته بگو و اين دعا را بخوان
لا اله الا الله العلى العظيم لا اله الا الله الحليم الكريم رب بحق
محمد وآل محمد صل على محمد وآل محمد وخر لى فيما اردت

وقت هو

للدنيا

للدنيا والآخرة خيرة منك پس هر چه بر آن عزم كنى بعمل آور چهارم هرگاه اراده
امرى كنى سنت است كه غسل كنى و دو ركعت نماز بجا آورى و بعد از آن بسجده
روى و صد نوبت بگوئى استخير الله تعالى فى جميع امورى كلها خيرة
فى عافية پس آنچه در دلت افتد بآن عمل كنى پنجم در مسجد دو ركعت
نماز بكن و صد مرتبه و بروايتى صد و يك مرتبه طلب خير از خود بكن و آنچه در دلت
مى افتد بآن عمل كن ششم از حضرت صادق عم منقولست كه با سحق بن
عمار فرمود كه هرگاه امرى باشد كه بعضى ترا امر بآن و بعضى نهى كنند دو
ركعت نماز بكن و صد و يك مرتبه طلب خير خود از حق تعالى بكن پس نظر كن كه كدام يك
در دل تو راجح است پس آن را بكن كه انشاء الله خير تو در آنست و بايد كه طلب
خير را در عافيت بكنى بانكه بگوئى استخير الله برحمته خيرة فى عافية زيرا كه
بسا باشد كه خير آدمى در بريدن دست او باشد يا در مردن فرزندان او يا
در رفتن مال او يعنى هر چند خير در اينها باشد اما چون اكثر خلق صبر بر اين
بلاها نميتوانند كرد و حق تعالى قادر است بر آنكه خير را در امرى قرار دهد كه
مقرون بعافيت از اين بلاها باشد پس در دعا بايد شرط عافيت بكند هفتم
دو ركعت نماز بكن و بعد از آن صد مرتبه طلب خير خود از خدا بكن و در اثناى
استخاره با كسى سخن مگو تا صد مرتبه تمام شود پس اگر در دلت بيفتد
كردن آن كار بكن مؤلف گويد كه قسم سيم اكمل و اتم از قسم اول و دويم است
و از احاديث مذكوره چند شرط مانند غسل و كردن نماز استخاره در مسجد و
با كسى سخن نگفتن براى اين نوع از استخاره ظاهر ميشود پس اگر خواهى كسى كه اين
نوع از استخاره را بر وجه اكمل بعمل آورد بايد كه غسل كند و در مسجد دو ركعت
نماز بگذارد و صد و يك مرتبه طلب خير از خداوند عالميان بكند و عبادتى كه در طريق

چهارم واقع شده اتم است اگر آنرا صد و یکمرتبه بخواند اکمل است پس دعاهائی که در
طریق اول و دویم و سیم وارد شده بخواند تا عمل بجمیع روایات و همه طرق کرده باشد
وچون این شرایط شرط اکملیت استخاره است نه شرط اصل استخاره پس اگر
اقتصار بر دعای به تنهائی نماید نیز خوبست والله تعالی یعلم مفتاح سیم در
بیان استخاره بعنوان استشاره یعنی طلب خیر خود نماید باین عنوان که با برادر
مؤمن مشورت کند اگر ایشان آن امر را تجویز کنند بکند و اگر مصلحت ندانند نکند
واین نوع از استخاره چنانچه از روایات ظاهر میشود بر دو قسم است اول
مشورت کردن به تنهائی چنانچه از حضرت رسول ص منقولست که هرکه با کسی مشورت
کند البته هدایت می یابد بآنچه خیر او در آنست و از حضرت امیر المؤمنین ع
منقولست که خود را بخطرها میاندازد کسی که مستغنی میشود برای خود از رای
دیگران و احادیث بر این مضمون بسیار است دویم اول طلب خیر خود از حق تعالی
نماید و بعد از آن مشورت کند چنانچه منقولست که حضرت رسول ص بحضرت
امیر المؤمنین ع فرمود که یا علی کسی که طلب خیر خود از خدا میکند در کار خود حیران
نمیشود و کسی که در کارها با مردم مشورت میکند پشیمان نمیشود و احادیث دیگر
درین باب نیز بسیار است و بدانکه در مشورت کردن با مردم چند چیز شرط است
چنانچه از احادیث ظاهر میشود اول آنکه آن کسی که با او مشورت میکنی باید
که غافل باشد یعنی شخصی باشد که معرفت بخیر و شر امور داشته باشد و ملاحظه
عاقبت کارها بکند و رای او در امور پسندیده باشد که اگر چنین نباشد رای او
بکار تو نمیآید بلکه ضرر باحوال تو میرساند دویم آنکه آزاد باشد و متدین
و صالح نیز باشد که خیر واقعی آن شخص را بگوید و خیرخواهی را از دست ندهد
زیرا که اگر خدا ترس نباشد پروا ندارد که خیر او را پنهان کند و او را فریب دهد و مراد

از آزاد بودن آنست که غلام و کنیز نباشد زیرا که این طایفه چون تصرف در اموال خود
نمیتوانند نمود بلکه بدون رخصت مولی افعال ایشان ممضی نیست و مستقلا هرگز
کاری نکرده اند و افعال و اعمال ایشان همیشه منوط برای دیگری بوده است و هرگز
رای خود را بکار نبرده اند پس اعتمادی بر رای ایشان نمیباشد لهذا امر شده است که
با ایشان مشورت نکنند بدانکه از حضرت امام رضا ع منقولست که فرمود که عقل
پدرم بمرتبه بود که عقلهای دیگران را با آن نمیتوانست سنجید و با آن مرتبه از علم و عقل
بسیار بود که با یکی از سیاهان و غلامان خود مشورت میفرمود پس مردم می گفتند
که چرا با چنین کسی مشورت میفرمائی جواب میفرمود که تواند باشد که خدا خیر مرا
بر زبان او جاری کرداند پس آنچه آن سیاهان میگفتند از مصالح باغها و بستانها
و مزرعها با آن عمل میفرمود و این حدیث بحسب ظاهر منافات دارد با شرط آزادی
که از حدیث دیگر ظاهر میشود وجه جمع آنست که غلامان و کنیزان گاه هست که از
جانب مولی مأمور بامری چند میباشند و مدتی مشغول آن امر میباشند و بآن
جهت از خصوصیات آن امر نهایت اطلاع بهم میرسانند پس در خصوص آن
امور با ایشان مشورت کردن بمقتضای این حدیث خوبست مثلا هرگاه غلامی
سی سنه مشغول باغبانی باشد یا کنیزی همیشه مشغول طباخی باشد البته
آن غلام بر خصوصیات باغبانی و آن کنیز بر خصوصیات طباخی خبیر و آگاه
گردیده اند پس در خصوص امر باغبانی و طباخی با این غلام و کنیز میتوان مشورت
نمود و در سایر امور مشورت کردن با ایشان خوب نیست و در حدیث که مراد
از آزاد مرد خوش اخلاق باشد والله تعالی یعلم سیم آنکه برادر ایمانی
دوست او باشد که بشادی او خوشحال و باندوه او غمگین گردد تا نهایت
تامل و تفکر در امر او کند و نهایت مبالغه در خیرخواهی او کند و دیانت و

صلاح کرده شرط دویم مذکور شد اگرچه باعث این معنی هست ولیکن هرگاه دوستی
اخوت ایمانی با آن ضم شود مراعات خیر آن شخص بیشتر بعمل میاید **چهارم**
آنکه آن شخص را بر حقیقت آن امری که مشورت میکند مطلع کرده اند واگر امر پنهانی
باشد از او مخفی نسازد که اگر بر حقیقت حال اطلاع تمام نداشته باشد علم
بخیریت او در آن امر بهم نمیرساند **پنجم** آنکه آن مرد جبان و ترسان نباشد که
اگر چنین باشد راه را بر تو می بندد و بسبب جبنی که دارد راه گشاد را سد مینماید
ترا میترساند **ششم** آنکه بخیل نباشد زیرا که بخیل بخیر دیگران راضی نیست و بدین
جهت راه خیر را بآن شخص نمینماید و مانع میشود او را از رسیدن بمقصود او
هفتم آنکه حریص در دنیا نباشد زیرا که اگر حرص داشته باشد زینت میدهد
برای تو بدترین رایها را زیرا که چنین کسی بیشتر در تحصیل اموال و جمع
اسباب دنیا میباشد پس اگر با تو دوست است مصلحت ترا نیز در جمع
اسباب دنیا خواهد دانست و ممکن است که ترا از مصلحت دین تو و آخرت تو
غافل سازد و اگر دشمن است در این مشورت رعایت حال خود خواهد نمود و
آنچه متضمن ضرر تو است برای تو مصلحت خواهد دید و دیانت و صلاح کرده
شرط دویم مذکور شد اگرچه فی الجمله مستلزم این شرط و شرط سابق هست
لیکن گاه هست که متدین صالح اندک بخلی و حرصی میدارد پس بمقتضای این دو
شرط که بخصوص در اخبار وارد شده است باید که اصلا بخل و حرص نداشته
باشد **هشتم** از حضرت رسول صلعم منقولست که هر گروهی که با یکدیگر مشورت کنند
و در میان ایشان کسی باشد که نامش محمد یا احمد یا حامد یا محمود باشد و در مشورت
ایشان داخل باشد البته آنچه خیر ایشان باشد بر ایشان ظاهر میسازد و ظاهرا
مراد از این حدیث شریف آنست که چون این نامها اسم مبارک حضرت رسول صلعم است

چنانچه

چنانچه در اخبار بسیار وارد شده است پس هرگاه کسی آن صفتها را که در شرایط سابقه
مذکور شد داشته باشد یعنی برادر مؤمن عاقل دوست باشد و جبان و بخیل
و حریص نباشد پس چنین کسی هرگاه یکی از این نامها را داشته باشد از راه برکت
این نامها و میمنت آنها رای او زیاده از رای دیگران محمود و مرضی خواهد بود و اگر کسی
آن صفات سابقه را نداشته باشد چنانچه سفیه بی عقلی باشد یا جبان یا
بخیل یا حریص باشد مثلا با او مشورت نمود هرچند این نامها را داشته باشد نشاید
والله تعالی یعلم **نهم** از حضرت امیرالمؤمنین عم منقولست که بپرهیز از زنان بد
و از نیکان ایشان در حذر باش اگر ترا بنیکی امر کنند مخالفت کن ایشان را تا
طمع نکنند در آنکه موافقت کنی ایشان را در بدیها و پوشیده نیست که احتراز
از مشورت هر زنی و مخالفت نمودن قول همه ایشان در جمیع امور محل اشکال است
چه پر ظاهر است که در میان ایشان گاهی زنی اتفاق می افتد که نهایت عقل و
شعور برای او حاصل شده و تجربها برای او در امور دنیا بهم رسیده بحدی که
بسیاری از مردان از مشورت با او منتفع می شوند بلکه بسیار مشاهده شده
که زن عاقله مدبر امور مردان از فرزندان و اقارب خود بوده و اگر آن زن
دست از امور ایشان بر داشته آن مردان اگر مخالفت او نموده اند و عمل
بقول و رای او نکرده اند ضررهای بسیار بایشان رسیده است و بالجمله همه افراد
طایفه زنان یک حالت نمیدارند بلکه در میان ایشان نیز عاقله گاهی بهم
میرسد که متابعت قول او و عمل برای او متضمن نفعهای عظیم میباشد پس
چگونه امام عالیمقام علیه افضل التحیة و السلام نهی از مشورت با ایشان
بر وجه کلی در این حدیث فرموده و جواب این اشکال آنست که ظاهر آنست که
مراد از زنان در این حدیث زوجات است یعنی زنان شوهردار و خطاب نهی

از مشورت با ازواج است یعنی شوهران پس امام ع خطاب میفرماید بمردان که
با زوجهای خود در امور مشورت نکنند و اگر با بعضی از ایشان مشورت کنند
مخالفت کنند و سر در این باب آنست که چون غالب افراد زوجات پیوسته
در فکر این میباشند که همهٔ اموال شوهران خود را تصرف کنند و جمیع منافع
شوهران را مخصوص خود سازند و شوهران را از خویشان و آشنایان منحرف
سازند و بالجمله مانع اکثر خیرات و مبرات شوهران میکردند بجهت علاقه که
باموال شوهران میدارند لهذا وارد شده است که مرد با زوجهٔ خود مشورت
نکند و اگر کند مخالفت نماید که مبادا باعث کدورت از خویشان شود و منتهی
بقطع ارحام و منع اقدام آن مرد بخیرات و مبرات شود و این معنی بتجربه معلوم
است پس اگر مردی با زن عاقلهٔ صاحب تجربه مشورت نماید قصوری ندارد
بلکه بسیاری از مردان از مواعظ و تجربهای زنان عاقلهٔ مسنه مانند مادر
و خواهر و سایر خویشان نهایت انتفاع میبرند چنانچه این معنی نیز بتجربه معلوم است
والله یعلم **دهم** در روایتی وارد شده است که با ده نفر از مؤمنان مشورت
کند در امری که اراده کرده است و اگر ده کس نیابد با پنج نفر مشورت کند با هر یک دو
بار و اگر زیاده از دو نفر از مؤمنان نیابد با هر یک پنج مرتبه مشورت کند و
اگر بغیر یک مؤمن نیابد با او ده نوبت مشورت نماید و پوشیده نماند که این شرط
بعنوان اولویت است یعنی بهتر آنست که مشورت باین نحو باشد و الا بموجب
روایات بسیار یکنوبت مشورت با یک برادر مؤمن نیز کافی است و سر در باب
تکرار مشورت چنانچه در این حدیث وارد شده هرگاه مشورت متعدد باشد
ظاهر است و هرگاه با شخص واحد مشورت شود ممکن است که آن شخص در
مرتبهٔ اول بخیر او منتقل نشده در مرات بعد متفطن شود والله تعالی یعلم

و بدانکه بر آن شخص که مشورت با او میشود واجبست که خیر مشورت کننده را رعایت
کند و چشم از مصلحت واقعی او نپوشاند بلکه مؤمن واقعی آنست که اگر خیر مشورت
کننده مستلزم ضرری نسبت بخودش باشد باز اغماض نکند و خیر او را بگوید
چنانچه از حضرت امیر المؤمنین ع منقولست که فرمود که من بیزارم از کسی که مسلمانی
با او مشورت نماید و آنچه خیر او را در آن داند با و نگوید و بر مشورت کننده
لازم است که عمل بمشورت بکند و مخالفت نکند چنانچه از حضرت صادق ع
منقولست که حضرت رسول ص فرمود که مشورت کردن با عاقل ناصح خیرخواه موجب
میمنت و مبارکی و رشد و صلاح و توفیق حق تعالی است پس هرگاه خیرخواه دانای
عاقل رائی برای تو اختیار نماید زنهار مخالفت او مکن که باعث هلاکت تو میگردد
و ایضا از آنحضرت منقولست که مشورت کن با مردان عاقل پرهیزکار زیرا که
ایشان امر نمیکنند ترا مگر به نیکی و زنهار که مخالفت ایشان مکن که مخالفت
دانای پرهیزکار باعث فساد دین و دنیاست و باید دانست که طریق دویم از این
استخاره یعنی انکه اول طلب خیر خود از خدا کند و بعد از آن با برادران مؤمن
مشورت نماید اتم و اکمل است از انکه مشورت را بر تنهائی بکند و لهذا در بعضی
از اخبار وارد شده است که مشورت با کسی مکن تا انکه اول طلب خیر از حق تعالی
بکنی و این معنی محمولست بر مبالغه در باب اکملیت قسم ثانی و الا روایات بسیار
دلالت میکند بر جواز مشورت بدون استخاره و کیفیت استخاره قبل از
مشورت از مفتاح دویم ظاهر شد پس باید که اول دعاهای استخاره را که
سابق مذکور شد بخواند و اگر یکی از آن نمازها که مذکور شد نیز بجا آورد
بهتر است و بعد از آن مشورت با برادران مؤمن بکند و اگر اختیار نماید
طریقی را که در بعضی از روایات در خصوص استخاره پیش از مشورت وارد شده

نیز خوبست و آن دو طریق است **اول** از حضرت صادق علیه السلام مرویست که هرگاه امری را
اراده کنی پس با کسی مشورت مکن تا با خدا مشورت کنی پرسیدند که چگونه با
پروردگار خود مشورت کند فرمود که صد مرتبه بگوید استخیر الله پس با
مردم مشورت کند تا خدا خیر او را بر زبان هر که خواهد جاری سازد **دویم** ایضا
از آنحضرت منقولست که چون احدی از شما یعنی شیعیان خواهد که چیزی
بخرد یا بفروشد یا داخل امری شود پس اول خیر خود را از حق تعالی سؤال کند
بانکه بگوید اللهم انی ارید امرا فان کان خیرا لی فی دینی و دنیای و
آخرتی و عاجل امری و آجله فیسره لی و ان کان شرا لی فی دینی و
دنیای فاصرفه عنی رب اعزم لی علی رشدی و ان کرهته
و ابته نفسی پس بعد از آن با ده نفر از مؤمنان مشورت کن و اگر ده
نفر نباشد با پنج نفر دو نوبت و الا با دو نفر پنج نوبت و الا با یک نفر ده نوبت
چنانچه سابق مفصل مذکور شد **مفتاح چهارم** در بیان استخاره بقرآن
مجید است بدانکه این نوع از استخاره و همچنین انواعی که بعد از این
برای استخاره مذکور خواهد شد ان شاء الله تعالی مخصوص جائی است
که تردد میان کردن و نکردن امری باشد پس در امور واجبه و محرمه
بلکه مستحبه و مکروهه نیز هیچیک از این استخارات صورت ندارد
مگر در صورتی که تردد در افراد یا خصوصیات واجب یا مستحب داشته
باشد مثل آنکه در باب حج واجب هرگاه تردد در یکی از طریق آن داشته
باشد مانند راه احسا و راه بغداد و راه شام آنرا استخاره میکند
و در باب وکالت استخاره بعضی از علما آنرا منع نموده اند و ظاهر اینست
که صورتی ندارد و دلیلی بر نفی آن دلالت ندارد و در باب تفأل بقرآن مجید

یعنی استنباط احکام آینده از آیات قرآنی باعتبار مناسبت مضامین آیات
با آن واقعه خلافست و آنچه از مشایخ رضوان الله علیهم دست بدست
رسیده آنست که این تفأل جایز نیست و بعضی از احادیث دلالت بر جواز
آن میکند و احوط ترکست و در باب فال نیک زدن و فال بد زدن یعنی بعضی
از آیات را مانند آیات رحمت مثلا بفال خوب گرفتن و آیات عذاب بفال
بد گرفتن نیز تأملی هست و احوط ترکست و بدانکه استخاره بقرآن مجید نیز بچند
طریق میتواند شد **طریق اول** استخارهٔ سر صفحه و کیفیت آن باین نحو است
که مصحف مجید را بدست میگیری و اگر وقتی باشد که قصد نماز کرده باشی
بهتر است زیرا که دورترین احوال شیطان از آدمی وقتی است که بنماز می ایستد
پس طلب خیر خود از حق تعالی مینمائی بآن دعاها که در مفتاح اول مذکور شد
اگر خواهی همه را بخوان و اگر خواهی بعضی را بخوان پس سورهٔ قل هو الله احد بخوان و
سه مرتبه صلوات بر محمد و آل محمد بفرست پس این دعا را بخوان اللهم تفألت
بکتابک و توکلت علیک فارنی من کتابک ما هو المکتوم من
سرک المکنون فی غیبک پس مصحف را بگشا و سطر اول صفحهٔ دست راست را
را نظر کن اگر آیهٔ رحمتی باشد یا امر بخیری خوبست و اگر آیهٔ غضبی باشد یا نهی
از شری یا امر بشری یا عقوبتی باشد بد است و اگر ذکر وجهین باشد یا حکایتی
یا قصهٔ که مشتمل بر ذکر رحمتی یا غضبی نباشد یا مشتبه باشد میانه است
و اگر نصف آیه در پشت این صفحه باشد باید ورق را برگرداند و اول آیه را
ملاحظه نماید و مستند این نوع از استخاره دو روایت است که یکی از طریق
شیعه روایت شده و لیکن اشتباهی در متن آن هست و دیگری از طریق
عامه منقولست و لیکن در امثال این امور باحادیث ضعیفه و عامیه

مستند شدن قصوری ندارد و این حقیر شکسته در امور مشتبهه که حیرت در آن
بهم رسیده بهمین عنوان استخاره نموده ام و بسیار بوده که آیات مناسب منطبقه
بر آن واقعه آمده که صریح در خوبی یا بدی بوده و آخر خیریت یا شریت آن
بظهور پیوسته والله تعالی هو الموفق طریق دویم از مفضل بن عمر
منقولست که گفت با جمعی از اصحاب در خدمت امام جعفر صادق علیه السلام نشسته
بودیم پس یکی از ایشان بخدمت حضرت عرض کرد که گاه هست اراده کاری
میکنیم پس مصحف مجید را بر میداریم و حاجت خود را بخاطر میآوریم و قرآن
را میگشائیم و بعد از آن باول ورق اول نظر میکنیم و بآن استدلال بر مطلب
و بر حاجت خود میکنیم حضرت فرمودند میدانید که بچه نحو باید کرد والله
که نمیدانید گفتم فدای تو شوم چگونه باید کرد فرمود که هرگاه یکی از شما را
حاجتی باشد و قصد آن داشته باشد نماز جعفر را بجا آورد و دعای بعد آنرا
بخواند و چون فارغ شود مصحف را بردارد و نیت کند فرج آل محمد را که ظهور
حضرت صاحب الامر علیه السلام در این نزدیکی خواهد شد و بگوید اَللّٰهُمَّ اِنْ
كَانَ فِي قَضَائِكَ وَقَدَرِكَ اَنْ تُفَرِّجَ عَنْ وَلِيِّكَ وَحُجَّتِكَ فِي خَلْقِكَ
فِي عَامِنَا هٰذَا اَوْ فِي شَهْرِنَا هٰذَا فَاَخْرِجْ لَنَا آيَةً مِنْ كِتَابِكَ نَسْتَدِلُّ بِهَا عَلٰى
ذٰلِكَ پس مصحف را بگشاید و هفت ورق را بگرداند و از پشت ورق هفتم ده
سطر بشمارد و نظر کند بسطر یازدهم که در آنجا امری بر او ظاهر خواهد شد
در آن مطلبی که برای آن گشوده پس مصحف را بر هم میگذارد و باز دیگر برای
حاجت خود قصد میکند و مصحف مجید را میگشاید و بهمان نحو که مذکور شد
عمل میکند تا حاجت او ظاهر شود مؤلف گوید که این طریق را سید بن
طاوس و صاحب کتاب مکارم الاخلاق نیز روایت نموده اند و ظاهر آنست

کم کشودن

که گشودن مصحف مرتبه دیگر در وقتی است که در مرتبه اول آیه مناسبی که استنباط
مطلب از آن شود نیامده باشد پس در این صورت استخاره را مکرر میکند تا
مطلبش بر او ظاهر شود و بدانکه جد علامه شیخ الاسلام و المسلمین قدس الله
روحه در رساله مفاتح الغیب در این حدیث احتمال استخاره و فال هر دو داده
و بگمان این حقیر اول حدیث صریح است در استخاره چه سائل عرض میکند
که گاه هست که اراده کاری میکنیم پس بقرآن مجید استدلال بر نیک و بد حاجت
خود میکنیم و این معنی در استخاره است و بعد از آن حضرت بسایل میفرماید
که طریق استخاره را تو نمیدانی و طریق دیگر برای آن بیان میفرماید و بدانکه
در این روایت اشکالی هست که هیچیک از علما متوجه حل آن نگردیده اند
و آن اینست که اول این روایت صریح در استخاره بسر صفحه است چنانچه در
طریق اول مذکور شد و حضرت آنرا رد فرموده و طریق دیگر را برای استخاره
بیان فرموده است و نهایت آنچه در حل این حدیث میتوان گفت که منافات با
استخاره سر صفحه نداشته باشد آنست که مراد حضرت این باشد که شما طریق
اتم و اکمل در استخاره را نمیدانید و حضرت آنرا بیان فرموده باشد و این
منافات ندارد با آنکه این طریق اول نیز صحیح و خوب باشد والله تعالی یعلم
طریق سیم مصحف را بر میداری و میگوئی اَللّٰهُمَّ اِنْ كَانَ فِي قَضَائِكَ
وَقَدَرِكَ اَنْ تَمُنَّ عَلٰى اُمَّةِ نَبِيِّكَ بِظُهُورِ وَلِيِّكَ وَابْنِ بِنْتِ نَبِيِّكَ
فَعَجِّلْ ذٰلِكَ وَسَهِّلْهُ وَيَسِّرْهُ وَكَمِّلْهُ وَاَخْرِجْ لِي آيَةً اَسْتَدِلُّ
بِهَا عَلٰى اَمْرٍ فَاَئْتَمِرَ اَوْ نَهْيٍ فَاَنْتَهِيَ فِي عَافِيَةٍ و اگر تواند حاجت
خود را بگوید پس هفت ورق بگرداند پس از روی دویم ورق هفتم هفت
سطر بشمارد و در سطر هفتم تفأل کند برای مطلب خود طریق چهارم

مصحف را بردار و دعای سابق را بخوان و مصحف شریف را بکشا و هشت ورق
بعد از آن را بشمار و از صفحهٔ اول ورق هشتم ده سطر بشمار و بسطر یازدهم
تفال کن **طریق عجیب** استخارهٔ جلاله است و آن بر چند قسم است **اول**
آنکه مصحف را بدست بگیری و دعای سابق را بخوانی و مصحف را بگشائی
و هفت ورق بگردانی و از صفحهٔ دویم ورق هفتم و صفحهٔ اول ورق هشتم
عدد آنچه باشد بشماری و بعدد جلالهای هر دو صفحه باز ورق بگردانی
پس از صفحهٔ دویم و ورق آخر سطر بعدد جلاله بشماری و در سطر آخر آنچه بر
تو ظاهر شود عمل نمائی و این نوع مستندی ندارد سوای آنکه سید ابن طاوس
از بعضی از علما ایرا نقل نموده است **دویم** مصحف را بدست بگیری و
عزم بکنی بر عمل کردن با آنچه ظاهر شود بر تو از جانب حق تعالی پس سورهٔ
حمد و آیة الکرسی و آیهٔ وَعِندَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي
الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِن وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَ
لَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ و سورهٔ انا انزلناه و سورهٔ قل یا ایها
الکافرون و قل اعوذ برب الفلق و قل اعوذ برب الناس هر یک از اینها را
سه مرتبه میخوانی پس متوجه میشوی بقرآن مجید و میگوئی اَللّٰهُمَّ اِنّی
اَتَوَجَّهُ اِلَیْکَ بِالْقُرْآنِ الْعَظِیْمِ مِنْ فَاتِحَتِهِ اِلٰی خَاتِمَتِهِ وَ فِیْهِ اسْمُکَ
الْاَکْبَرُ وَ کَلِمَاتُکَ التَّامَّاتُ یَا سَامِعَ کُلِّ صَوْتٍ وَ یَا جَامِعَ کُلِّ
فَوْتٍ وَ یَا بَارِیَ النُّفُوْسِ بَعْدَ الْمَوْتِ یَا مَنْ لَا تَغْشَاهُ الظُّلُمَاتُ وَ لَا تَشْتَبِهُ
عَلَیْهِ الْاَصْوَاتُ اَسْئَلُکَ اَنْ تَخِیْرَ لِیْ بِمَا اُشْکِلَ عَلَیَّ بِهِ فَاِنَّکَ عَالِمٌ
بِکُلِّ مَعْلُوْمٍ غَیْرُ مُعَلَّمٍ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ عَلِیٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَیْنِ
وَ عَلِیِّ بْنِ الْحُسَیْنِ وَ مُحَمَّدٍ الْبَاقِرِ وَ جَعْفَرٍ الصَّادِقِ وَ مُوْسَی الْکَاظِمِ وَ عَلِیٍّ

الرضا

١٦٢

مَثَلُ الَّذِيْنَ حُمِّلُوا التَّوْرَاةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا مثل جماعتی
که مکلف‌اند بدانستن توریة و عمل کردن بآن که بنی اسرائیل باشند پس دانسته‌اند آنرا
و عمل نکرده‌اند بآن مانند مثل خر است که بردارد و بر دوش کرد کتابی چند را
پس چنانچه آن خر نمیفهمد آن کتابها را ایشان نیز نمیفهمند زیرا که کسی که چیزی را
بفهمد و عمل باو نکند گویا نفهمیده است چون فایدهٔ فهمیدن عمل کردن است
بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللهِ وَاللهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِيْنَ
بد مثلی است مثل جماعتی که تکذیب آیات حق تعالی کرده‌اند و حق تعالی توفیق
هدایت نمیدهد جماعتی را که ظلم بر نفس خود کرده‌اند قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِيْنَ
هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلّٰهِ مِنْ دُوْنِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِنْ
كُنْتُمْ صَادِقِيْنَ بگوای محمد صلی الله علیه و آله ای جماعتی که یهودی شده‌اید اگر گمان کرده
اید که شما دوستان خدائید پس آرزو بکنید مرگ را که خلاص شوید از
دنیا که محل زحمت و مشقت است و بزودی داخل بهشت شوید اگر راست گو
در آنکه میگوئید که دوست خدائید و علی بن ابرهیم قمی روایت کرده است که
در توریة نوشته است که دوستان حق تعالی همیشه آرزوی مرگ میکنند وَلَا
يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللهُ عَلِيْمٌ بِالظَّالِمِيْنَ و آرزو نمیکنند ایشان
هرگز مرگ را بسبب گناهی چند که پیش فرستاده است آن گناهان را دستهای
ایشان و حق تعالی دانا و عالم است بگناهکاران که چه نحو ایشان را عذاب کند
و چه روش جزا بدهد قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّوْنَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيْكُمْ
بگوای محمد صلی الله علیه و آله با ایشان که بدرستی که مرگی را که میگریزید شما از او و میترسید که اگر
او را آرزو کنید او شما را دریابد پس بدرستی که او ملاقات کنندهٔ شما است
و البته شما را درخواهد یافت و گریختن از او نفع نمیکند و در هر زمانی که مقدر

شده است البته خواهد آمد چنانچه در جای دیگر بیان کرده فاذا جاء اجلهم لا
یستقدمون ساعة ولا یستاخرون ثم تردون الی عالم الغیب والشهادة
فینبئکم بما کنتم تعملون پس بعد از مردن باز گشت شما بسوی خداوندی
است که پنهان شما را و آشکار شما را میداند پس او جزا میدهد شما را بحسب کارهای
شما که در دنیا کرده اید یا ایها الذین آمنوا اذا نودی للصلوة من یوم الجمعة
فاسعوا الی ذکر الله این آیه خطاب بمؤمنان است یعنی ای آنجماعتی که ایمان
آورده اید

باب دوم در بیان مسایل روزه و در آن چند فصل است فصل اول

بدانکه روزه عبارت است از باز داشتن آدمی خود را از چیزی چند که آنرا باطل
میکند با نیت و محرمات روزه عبارت از آنهاست و بعضی از امور هست که کردن
آنها در روزه مکروه است و بعضی از امور هست که بعمل آوردن آنها مستحب است
اما آنها که حرام است پس آنچه از آنها مختص بزنان است سه چیز است اول تاخیر
نمودن غسل حیض یا استحاضه یا نفاس تا وقت داخل شدن صبح در حالتی
که بیدار باشد یا بخوابد و قصد آن داشته باشد که غسل نکند و بعد از صبح
بیدار شود درین صورت روزهٔ او باطل است و قضا و کفاره هر دو بر او لازم
می شود دوم آنکه بخوابد و نیت غسل کردن و نکردن هیچیک را نداشته باشد
و درینصورت علما گفته اند که روزهٔ او باطل است و قضای آن روز بر او واجب
است اما کفاره بر او واجب نیست سیم آنکه نوبت دوم بخواب رود بگمان آنکه
جهت غسل کردن در شب بیدار خواهد شد و تا صبح بیدار نشود درینصورت
نیز علما گفته اند که قضا واجب است نه کفاره   آنکه نوبت سیم بخواب رود
و تا صبح بیدار نشود هرچند بقصد غسل کردن بخواب رود و گمان بیدار شدن
پیش از صبح داشته باشد و درین صورت علما گفته اند که قضا و کفاره هر دو
بر او لازم است و بدانکه از جملهٔ چیزهائی که روزهٔ مرد و زن هر دو را باطل میکند
جماع است که آن روزهٔ هر دو را باطل اما اگر مرد زن را جبر کند بر جماع کفارهٔ زن
و مرد هر دو بر مرد واجب می شود و اگر زن مرد را جبر نماید کفارهٔ زن و مرد هر دو بر
زن واجب می شود و اگر هر دو رغبت داشته باشند کفارهٔ مرد بر مرد و کفارهٔ
زن بر زن لازم می شود و اما مکروهات روزه پس همگی میان مردان و زنان
مشترک است بغیر یک چیز و آن نشستن زن است در آب و ابو الصلاح قایل

است که هرگاه مضمضه کند داخل آب شود و بوسط آب برسد قضای آن روز براو واجب است
و ابن براج قایل شده است که کفاره نیز براو واجب است واما مستحبات پس همگی
میان مردان و زنان مشترک است **فصل دوم** بدانکه در بعضی از احوال روزه صحیح
نیست و از این احوال آنچه مختص بزنان است چند صورت است **اول** انکه
زن حیض داشته باشد یا نفاس که روزه اش صحیح نیست و براو واجب است که افطار
کند و بعد از ماه قضا کند و درین باب دو مسئله مذکور می‌شود **اول** انکه حایض و
نفسا هرگاه پاک شوند در اثنای روز سنت است که امساک کنند بقیه روز را
ولیکن بروزه ایشان حساب نمیشود هرچند بعد از صبح بیک لحظه پاک شوند
بلکه قضا میکنند **دوم** انکه هرگاه ایامی که روزه در آنها سنت است هرگاه زن
حیض ببیند یا نفاس داشته باشد افطار میکند و استحباب آن روزه از او
ساقط می‌شود و قضای آن هم براو مستحب نیست **دوم** هرگاه زن حامله باشد
و گمان آن داشته باشد که از روزه داشتن باو یا بحمل او ضرر میرسد پس عوض
هر روز یکمد گندم یا مانند آن تصدق میکند و بعد از آن اگر قدرت بر گرفتن
داشته باشد قضا میکند **سیم** زنی که بطفل شیر میدهد خواه طفل خود را
و خواه طفل غیر را هرگاه از روزه داشتن شیر او بطفل وفا نکند او نیز افطار
میکند و از هر روزی بمدی تصدق میکند و هرگاه عذرش بر طرف شود قضا
میکند و احوط آنست که اگر دایه دیگر بهم رسد او روزه را نخورد و اگر عذرش برطرف
نشود تا ماه رمضان دیگر بعضی از علما گفته اند که قضا ساقط می‌شود و احوط
آنست که قضا کند و بدانکه علما ذکر کرده اند که سنت است که مرد و زن قضای
روزه را زود بکنند و بتاخیر نیندازند و پی در پی بکنند و فاصله واقع نسازند
و حدیثی وارد شده است که زنان حضرت رسالت پناه صلعم قضای روزهای ماه

مبارک

مبارک رمضان را تاخیر مینمودند تا شعبان و در ماه شعبان میگرفتند چون میدانستند
که آنحضرت جمیع ماه را روزه میگیرند که مبادا مانع شود روزه ایشان حضرت را از مقاربت
با ایشان و از این حدیث ظاهر میشود که زنان را تاخیر جایز باشد پس بهتر آنست که
مراعات شوهر بکنند و وقتی را که گمان رغبت شوهر در آن داشته باشند روزه نگیرند
مگر هرگاه وقت تنگ شود مثل آنکه ده روز از ماه شعبان مانده است و
قضای ده روز برزن واجب است درین صورت واجبست که قضا را درین ده روز بجا
آورد و اگر تقصیر کند بانکه عازم باشد بر قضا نکردن و روزه قضا را نگیرد تا
ماه رمضان دیگر داخل شود واجب است که بعد از رمضان قضا را
بگیرد و احوط آنست که کفاره تاخیر را نیز بدهد و هر روزی مدی از طعام
دهد و اگر عازم بر قضا بوده باشد و مانعی بهم رسد مانند آنکه بیمار شود
تا ماه رمضان آینده واجبست و کفاره واجب نیست و اگر عزم بر قضا و عدم
هیچیک را نداشته باشد بانکه متردد باشد و قضا نکند احوط آنست که قضا و
کفاره هر دو را بجا آورد و اگر چند ماه رمضان بگذرد و قضا نکند کفاره تاخیر
سال اول براو لازم است و تاخیر سالهای دیگر کفاره ندارد موافق مشهور میان علما
ولیکن احوط درین صورت نیز تعدد کفاره است پس اگر دو سال گذشته باشد
برای هر روزی دو مد میدهد و اگر سه سال گذشته باشد سه مد میدهد و همچنین

باب چهارم در بیان مسایل اعتکاف بدانکه اعتکاف سنت است و آن
عبارت است از مکث نمودن در مسجد جامع سه روز یا زیاده بقصد قربت و
بی روزه جایز نیست و از سه روز کمتر نمی‌باشد و در آن ثواب عظیم است خصوصا
اگر در ده روز آخر ماه رمضان واقع شود و اگر نذر کند یا بعنوان عهد یا قسم
بر خود لازم سازد واجب میشود چنانچه بر مردان سنت است بر زنان نیز

165

سنت است و تفاوت در میان ایشان در چند صورت است اول انکه اعتکاف
زن بی رخصت شوهر صحیح نیست دویم انکه زن باید که حیض و نفاس نداشته
باشد سیم انکه موضعی از مسجد که در آن اعتکاف میکند باید که جائی باشد
که حفظ عرض خود تواند نمود یا زن پیری باشد که کسی متوجه او نشود چهارم
اگر خواهد که در ایام مخصوص چند اعتکاف اسبذ یا عهد یا قسم بر خود واجب
کند باید که کمتر از یکماه باشد اگر آن زن حیض سیدیده باشد زیرا که اعتکاف

الرضا و محمد الجواد و علی الهادی و الحسن العسکری و الخلف الحجة
علیه و علیهم السلام پس مصحف را بگشا و جلالهای صفحه راست را بشمار
و بعدد آن اوراق از جانب چپ بشمار پس بعدد آن از صفحه دست چپ
بهمان عدد سطر بشمار پس بسطر آخر نظر کن که آن بمنزلهٔ وحی است در مطلبی که داری و مستندی
برای این قسم در کتب معتبره بنظر نرسید بغیر آنکه جد علامه مد ام ره میفرمود که بخط
یکی از فضلای بحرین دیدیم که این طریق را مرسلا از حضرت صادق عم روایت نموده
است سیم بیک واسطه از خط شیخ علی کرکی مروج مذهب نقل شده و
بخطوط بعضی دیگر از علما نیز مشاهده شده که آیة الکرسی را تا العلی العظیم
و آیهٔ وعنده مفاتح الغیب تا کتاب مبین میخوانی پس ده مرتبه صلوات بر محمد
و آل محمد میفرستی پس این دعا را میخوانی اللهم انی توکلت علیک و
تفالت بکتابک فارنی ما هو المکنون فی غیبک المکتوم فی سرک
اللهم ارنی الحق حقا حتی اتبعه و ارنی الباطل باطلا حتی
اجتنبه اللهم خر لی فی جمیع اموری فی یسر منک و عافیة پس
مصحف را بگشا و بطریق سابق عمل نما و مستندی برای این قسم سوای آنچه
از خطوط علما مشاهده شده دیگر چیزی نیست و لیکن والد علامه مد ام ره
پیوسته در هر امری که تردد داشت باین قسم استخاره مینمود و مکرر
تجربه نموده بود و میفرمود که این بمنزلهٔ وحی است و آیات مناسبه صریحه
در آن مطالب مکرر می آمد چنانچه برای شخصی که آزار چشمی داشت باسم
جراحی استخاره این آیه آمد فلما ان جاء البشیر القیه علی وجهه
فارتد بصیرا و برای دیگری استخاره نمود که برفاقت برادرش از خصوص
یکی از راهها بحج بیت الله رود این آیه آمد اذهب انت و اخوک بایاتی

ولا تنسنا فی ذکری و نظایر این از آیات مناسبه بسیار میآید که ذکر آنها
موجب تطویل و اطناب است و بدانکه اگر صفحهٔ دست راست مصحف که گشوده
می‌شود جلاله نداشته باشد باید که مرتبهٔ دیگر مصحف را بگشاید تا صفحه
بیاید که جلاله داشته باشد و والدم طاب ثراه میفرمود که تجربه نموده ام
که هرگاه آن صفحه جلاله نداشته باشد آن امر متعذر یا متعسر است
و بدانکه دعای آخر که ذکر شد مطابق است با آنچه از خط شیخ علی مروج
مذهب نقل شده و بخط بعضی دیگر از علما چنین است اللهم انی توکلت
علیک و تفألت بکتابک فارنی ما هو المکنون فی سرک المخزون
فی علم غیبک برحمتک یا ارحم الراحمین اللهم ارنی الحق حقا
حتی اتبعه و ارنی الباطل باطلا حتی اجتنبه و بعضی دیگر
باین نحو نقل نموده اند المخزون فی غیبک یا ذا الجلال و الاکرام
اللهم انت الحق و منزل الحق بمحمد صلی الله علیه و آله اللهم
ارنی الحق حقا حتی اتبعه و ارنی الباطل باطلا حتی اجتنبه
یا ارحم الراحمین و بعضی آیة الکرسی را تا هم فیها خالدون نقل نموده اند
پس اگر آیة الکرسی را تا هم فیها خالدون و این دعاها را همگی بخواند بهتر است
و عمل بهمه کرده خواهد بود بلکه اگر دعاهای استخاره مطلقه را که در
مفاتیح سابقه مذکور شد نیز همه را یا بعضی از آنها را بخواند بهتر است
والله تعالی هو الموفق **مفتاح پنجم** در بیان استخاره بتسبیح است و آن
چند طریق دارد **طریق اول** علامه ره بسند خود از حضرت صاحب الامر صلوات
الله علیه روایت کرده است که چون در امری کسی خواهد که استخاره کند
سورهٔ حمد را ده نوبت بخواند و سه نوبت و یکنوبت نیز کافی است پس سورهٔ

انا انزلناه

انا انزلناه را یکنوبت بخواند و بعد از آن این دعا را سه نوبت بخواند اللهم انی
استخیرک لعلمک بعواقب الامور و استشیرک لحسن ظنی بک فی المأمول
و المحذور اللهم ان کان الامر الفلانی مما قد نیطت بالبرکة
اعجازه و بوادیه و حفت بالکرامة ایامه و لیالیه فخر لی فیه
خیرة ترد شموسه ذلولا و تقعص ایامه سرورا اللهم اما
امر فأتمر و اما نهی فانتهی اللهم انی استخیرک برحمتک خیرة
فی عافیة پس قصد میکند که اگر این امر برای من خوبست طاق می‌آید و اگر
بد است جفت می‌آید یا بر عکس پس قطعهٔ از تسبیح را میگیرد و میشمارد
تا معلوم شود که طاق است یا جفت **طریق دویم** سید بن طاوس ره
بسند خود از حضرت صادق ع روایت کرده است که هر که خواهد طلب خیر
خود از خدا بکند پس سورهٔ حمد و انا انزلناه را هر یک ده نوبت بخواند و
سه نوبت آن دعا را که در طریق اول مذکور شد بخواند و کفی از سنگریزه
یا تسبیح بگیرد پس سید گفته است که مراد آنست که قصد کند که اگر طاق
باشد بکند و اگر جفت نکند **طریق سیم** ایضا سید بیک واسطه از خط
شیخ شهید ره نقل نموده که ده نوبت انا انزلناه میخوانی پس میگوئی
اللهم انی استخیرک لعلمک بعاقبة الامور و استشیرک لحسن ظنی
بک فی المأمول و المحذور اللهم ان کان الامر الذی عزمت علیه
قد نیطت البرکة باعجازه و بوادیه و حفت بالکرامة ایامه
و لیالیه فاسئلک بمحمد و علی و فاطمة و الحسن و الحسین و علی
و جعفر و موسی و علی و محمد و علی و الحسن و الحجة و القا
علیهم السلم ان تصلی علی محمد و علیهم اجمعین و ان تخیر

نقیض

لی فیه خیرة تردد شموسه ذلولا و نقیض آیاته سرورا اللهم ان
کان امرا فاجعله فی قبضة الفرد و ان کان نهیا فاجعله فی
قبضة الزوج پس تسبیح را میگیرد و عمل میکند با آنچه میآید یعنی اگر یک میماند
عمل میکند و اگر دو میماند ترک میکند **طریق چهارم** فقیر از جد علامه ام
مولانا محمد باقر مجلسی قدس الله روحه شنیده ام که او از پدر بزرگوارش
مولانا محمد تقی و او از شیخ الاسلام و المسلمین شیخ بهاء الملة و الدین محمد
العاملی و او از مشایخ کبار اجازه قدس الله ارواحهم دست بدست داشته
تا آنکه بحضرت صاحب الامر صلوات الله علیه و علی آبائه منتهی شده که در
استخاره تسبیح سه مرتبه صلوات بر محمد و آل محمد صلی الله علیهم بفرستند
و تسبیح را بگیرند و دو تا دو تا بشمارند اگر طاق میماند خوبست و اگر جفت میماند
بد است **مؤلف** گوید که جد علامه ام در رساله مفاتیح الغیب گفته که ظاهر
روایات سه طریق اول آنست که از سنگریزه چند یا دانه تسبیح چند دست
کند و مشتی بر دارد و بشمارد بر روشی که متعارفست و بعضی از مشایخ ما
رضوان الله علیهم تسبیح منظوم را در میان کف میگرفتند و دانها
که در میان کف واقع میشد میشمردند که طاق است یا جفت و این نوع نیز
با روایات فی الجمله انطباق دارد اما آنچه دست بدست از اکثر مشایخ خود
شنیده ایم همان روش متعارفست که میان تسبیح را با انگشت بگیرند [illegible]
کلام آن فردوس مقام و بگمان قاصر این حقیر روایات سه طریق اول نیز
محمول است بر آنکه با انگشت تسبیح را بگیرند و بشمارند و مطابق است با
طریق چهارم چه ظاهر متبادر از تسبیح تسبیح منظوم است نه دانهای متفرقه
منثور و اگر مراد دانهای غیر منظوم می بود بایست که در روایت چنین باشد

که بگیر

١٦٩

که بگیر قطعه از دانهای تسبیح را بلکه لفظ قطعه نیز مؤید تسبیح منظوم است
زیرا که در دانهای تسبیح لفظ قطعه چندان مناسب نیست و آنچه بعضی مشایخ
نقل فرموده است که قدری از تسبیح منظوم را در میان کف میگرفته اند
نیز لازم نیست بلکه در تسبیح منظوم قدری از آنرا بدون کم و زیاده در
میان کف گرفتن بوضعی که دانهای میان کف از خارج کف امتیاز تمام
داشته باشد در غایت تعسر است و ضرورتی داعی نیست که لفظ روایات
بر این معنی محمول شود تا با طریق چهارم مطابق گردد بلکه مراد از گرفتن
قطعه آنست که میان تسبیح را با انگشت بگیرند زیرا که بر داشتن قطعه از تسبیح
منظوم عبارت از آنست که یک قطعه از تسبیح را که مشتمل بر دانه چند بوده
باشد برای استخاره معین سازند که دانهای آن شمرده شود و این باین
نحو میسر میشود که با انگشت آن موضع را نشان کنند و از آنجا بشمارند
و بنا بر این معنی این سه طریق با طریق چهارم نهایت موافقت بهم میرسانند لیکن
در این مقام اشکالی دیگر هست که هیچیک از علما متوجه آن نگردیده اند
و آن آنست که طریق چهارم که مشهور است آنست که دو تا دو تا بشمارند و در
روایات سه طریق این خصوصیت نیز مذکور نیست بلکه مطلق شمردن در
آنها وارد شده است تا آنکه معلوم گردد که طاق است یا جفت و این معنی
بشمردن یکی یکی و سه تا سه تا و زیاده متصور است زیرا که اصل عدد که
معلوم شد طاق بودن یا جفت بودن ظاهر میشود پس موافق ظاهر
اطلاق روایات سه طریق مطلق شمردن کافی است و لیکن بهتر آنست که دو تا
دو تا بشمارد تا عمل بهمه طرق شده باشد و چون در طریق چهارم قصد
طاق و جفت کردن مذکور نیست پس باز بهتر آنست که اول قصد این معنی را نیز بکند

که اگر طاق آید خوب باشد و اگر جفت آید بد باشد و بعد از آن تسبیح را بگردم
تا عمل بهمه طرق شده باشد والله تعالی اعلم و بدانکه این نوع از استخاره
تسبیح نیز معمول به اکثر متاخرین و مجرب ایشان بوده و فقیر نیز در اموری که
استعجال در آنها بوده و فرصت استخاره بقرآن مجید نبوده باین نحو استخاره
نموده ام و خیریت و شریت آنها بعد از آن ظاهر شده است **طریق پنجم** در میان
عوام شهرت دارد و مستندی بر آن بنظر نرسیده و آن اینست که وسط تسبیح را
با انگشت میگیرم و سر تا سر تا میشمارد اگر یک بماند خوبست و دو و وسط وسه
بد است **طریق ششم** از حضرت صادق ع منقولست که حمد را یکنوبت و قل
هو الله احد سه نوبت میخوانی و پانزده مرتبه اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ
میگوئی پس میگوئی اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْأَلُكَ بِحَقِّ الْحُسَیْنِ وَ جَدِّهٖ وَ اَبِیْهِ وَ اُمِّهٖ
وَ اَخِیْهِ وَ الْاَئِمَّةِ مِنْ ذُرِّیَّتِهٖ اَنْ تُصَلِّیَ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اَنْ
تَجْعَلَ لِیَ الْخِیَرَةَ فِیْ هٰذِهِ السُّبْحَةِ وَ اَنْ تُرِیَنِیْ مَا هُوَ الْاَصْلَحُ لِیْ فِی الدِّیْنِ
وَ دُنْیَایَ وَ عَاجِلِ اَمْرِیْ وَ آجِلِهٖ فَعَلَ مَا اَنَا عَازِمٌ عَلَیْهِ فَاْمُرْنِیْ وَ اِلَّا
فَانْهَنِیْ فَاِنَّكَ عَلیٰ كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ پس قبضهٔ از تسبیح میگیری و می
شماری و میگوئی سُبْحَانَ اللهِ وَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللهُ تا
آن قبضه تمام شود اگر آخرش سبحان الله باشد مخیری میان کردن و
اگر الحمد لله باشد امر است و اگر لا اله الا الله باشد نهی است اینست
طرق استخارهٔ تسبیح و مخفی نماناد که از چهار طریق اول حکم میانه ظاهر
نمیشود بخلاف این دو طریق آخر که حکم وسط و میانه نیز ظاهر میشود
مفتاح ششم در بیان استخارهٔ ذات الرقاع است و آن نیز چند طریق دارد
طریق اول بسندهای معتبر از حضرت امام جعفر صادق ع منقولست که بحضرت

[illegible]

بیرون بن خارجه فرمود که هرگاه امری را اراده کنی شش رقعه کاغذ بگیر و در سر دو تای
آنها بنویس بسم الله الرحمن الرحیم خیرة من الله العزیز الحکیم لفلان بن فلانه
افعله و در سه رقعهٔ دیگر بنویس بسم الله الرحمن الرحیم خیرة من الله العزیز
الحکیم لفلان بن فلانه لا تفعل و بجای فلان در هر یک از رقعها اسم خود را
باید نوشت و بجای فلانه اسم مادر را باید نوشت مثلا اگر شخصی محمد نام داشته
باشد چنین مینویسد لمحمد بن فاطمة و اگر زن باشد نام خود را و مادر خود را مینویسد
مثلا هرگاه زینب نام داشته باشد و مادرش فاطمه لزینب بنت فاطمة مینویسید
پس آن رقعها را در زیر مصلای خود بگذار و دو رکعت نماز کن و چون فارغ شوی برو
بسجده و صد مرتبه بگو اَسْتَخِیْرُ اللهَ بِرَحْمَتِهٖ خِیَرَةً فِیْ عَافِیَةٍ پس درست بنشین
و بگو اَللّٰهُمَّ خِرْ لِیْ وَ اخْتَرْ لِیْ فِیْ جَمِیْعِ اُمُوْرِیْ فِیْ یُسْرٍ مِنْكَ وَ عَافِیَةٍ پس
دست بزن و رقعها را مشوش کن یعنی بیکدیگر مخلوط کردان و یکیک از آنها را
بیرون آور و ملاحظه کن اگر سه افعل پی در پی در آید آن کار را بکن و اگر سه لا تفعل
پی در پی بر آید آن کار را مکن و اگر بعضی افعل و بعضی لا تفعل بر آید تا به پنج رقعه
بیرون آور اگر افعل بیشتر است عمل کن و اگر لا تفعل بیشتر است ترک کن و احتیاج
نیست به بیرون آوردن رقعهٔ ششم **مؤلف** گوید که عدم احتیاج برقعهٔ ششم
آنست که هرگاه پنج رقعه بیرون آید پس البته سه رقعه افعل یا سه رقعه لا تفعل
بیرون آمده پس در پنج رقعه البته افعل زیاده است از لا تفعل پس خوب خواهد
بود و آن کار را باید کرد یا لا تفعل زیاده است از افعل و بد خواهد بود و
آن کار را نباید کرد پس احتیاج به بیرون آوردن رقعهٔ آخر نیست چنانچه در
صورتی که سه افعل متوالی یا سه لا تفعل متوالی بر آید احتیاج به بیرون آوردن
سه رقعهٔ آخر نخواهد بود و مخفی نماناد که بنابراین اگر سه افعل یا سه لا تفعل در

چهار رقعه بیرون آید باید که احتیاج به بیرون آوردن دو رقعهٔ آخر نباشد و حکم
این صورت در روایت مذکور نیست و ظاهر اعدم ذکر آن در کلام امام عم
از راه ظهور آنست پس اگر این شق اتفاق افتد دو رقعهٔ آخر را بیرون نیاورد
و بعضی گفته اند که تعبّداً درین صورت دو رقعهٔ آخر را بیرون میاورد هر چند
فایده بحسب ظاهر نداشته باشد و این بعید است و بدانکه بعضی از علما تفاوت
میان مراتب خوبی بدی قرار داده اند مثل آنکه سه افعل متوالی بهتر است
از سه تای متفرق و همچنین سه افعل متوالی که از ابتدا افعل بیرون آید بهتر است
از جمیع شقوق و بر این قیاس لا تفعل را در بدی و بالجمله زود بیرون آمدن نهی
یا توالی آنها تفاوت در مراتب خوبی و بدی است و این معنی اگرچه در روایت
مذکور نیست امّا تجربه فی الجمله شهادتی بر آن میدهد و باید دانست که غسل
در این روایت مذکور نیست و بعضی از علما ذکر نموده اند و چون در استخارهٔ
مطلقه غسل واقع شده است کردن آن خوب است و ایضا نمازی که درین
روایت مذکور است سورهٔ خاصی ندارد و بعضی سورهٔ حشر و سورهٔ رحمن را
تعیین نموده اند و ظاهرا غرض ایشان عمل بروایت استخارهٔ مطلقه است که
این دو سوره در نماز آن وارد شده است چنانچه سابق ذکر یافت و این نوع
از استخاره بحسب سند و تجربه بهترین انواع استخاره است و والد علامه
قدس الله روحه پیوسته در امور مهمه باین نوع از استخاره و استخارهٔ
جلاله چنانچه مذکور شد استخاره مینمود و خیریت و شریت آن بعد از آن
ظاهر میشد والله تعالی هو الموفق **طریق دویم** سید بطریق اهل سنه
از ابن مسعود روایت نموده است که او در استخاره این دعا میخوانده
اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ تَعْلَمُ وَلَا اَعْلَمُ وَتَقْدِرُ وَلَا اَقْدِرُ وَاَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ

اللهم

اَللّٰهُمَّ اِنَّ عِلْمَكَ بِمَا يَكُونُ كَعِلْمِكَ بِمَا كَانَ اَللّٰهُمَّ اِنِّي قَدْ عَزَمْتُ عَلَى كَذَا وَكَذَا
و بجای کذا و کذا حاجت خود را بعربی ذکر کند و اگر عاجز باشد از تألیف عبارت
عربی عَلَى الْاَمْرِ الَّذِي عَلِمْتَ بگوید یا عَلَى مَقْصَدِي بگوید پس تتمهٔ دعا را بخواند
فَاِنْ كَانَ لِي فِيهِ خِيَرَةٌ لِلدِّينِ وَالدُّنْيَا وَالْعَاجِلِ وَالْآجِلِ فَيَسِّرْهُ وَسَهِّلْهُ
وَوَفِّقْنِي لَهُ وَوَفِّقْهُ لِي وَاِنْ كَانَ غَيْرَ ذٰلِكَ فَامْنَعْنِي مِنْهُ كَيْفَ شِئْتَ
پس بسجده میرفت و صد و یک مرتبه میگفت اَللّٰهُمَّ اِنِّي اَسْتَخِيرُكَ بِرَحْمَتِكَ
خِيَرَةً فِي عَافِيَةٍ پس در سه رقعه مینوشت خِيَرَةٌ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ لِفُلَانِ
بْنِ فُلَانٍ اِفْعَلْ عَلَى اسْمِ اللّٰهِ وَعَوْنِهِ و در سه رقعهٔ دیگر مینوشت خِيَرَةٌ مِنَ
اللّٰهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ لِفُلَانِ بْنِ فُلَانٍ لَا تَفْعَلْ وَالْخِيَرَةُ فِيمَا يَقْضِي اللّٰهُ و بجای
فلان بن فلان اسم خود و اسم پدر خود را مینویسد پس رقعها را در زیر سجاده
میگذاشت و چون از نماز و دعا فارغ میشد یک یک از آنها را بیرون میاورد
و هر یک که بیشتر بیرون میآمد بآن عمل میکرد **طریق سیم** ایضا سید بطریق
اهل سنت از جابر انصاری روایت کرده است که گفت حضرت رسالت صلعم
استخاره را بما تعلیم میفرمود چنانچه سورهای قرآن را تعلیم میفرمود و میفرمود
که هرگاه احدی از شما ارادهٔ کاری بکند دو رکعت نماز بکند غیر نمازهای
واجب پس بگوید اَللّٰهُمَّ اِنِّي اَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ وَاَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ
وَاَسْاَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ فَاِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَا اَقْدِرُ وَتَعْلَمُ وَلَا
اَعْلَمُ وَاَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ اَللّٰهُمَّ اِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ اَنَّ هٰذَا الْاَمْرَ
خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ اَمْرِي فَاصْرِفْهُ عَنِّي وَاقْدِرْ لِيَ
الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ ثُمَّ رَضِّنِي بِهِ پس سید گفته است که بعضی از مشایخ
ما رحمهم الله گفته که بعد از این نماز و دعا شش رقعه از کاغذ قطع کند

فَاقْدِرْهُ لِي وَيَسِّرْهُ لِي ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ وَاِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ اَنَّ هٰذَا الْاَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ اَمْرِي

و دو سه تا افعل و دو سه تا لا تفعل بنویسید و بیکدیگر مخلوط کند و در آستین خود
بگذارد پس سه تا را یکی یکی برآورد اگر همه افعل باشد آن کار را بکند با طیب
خاطر و اگر دو تا افعل باشد و یکی لا تفعل باکی نیست که آنرا بکند امّا
نیکتر است از شق اوّل و اگر همه لا تفعل باشد نکند و اگر دو تا لا تفعل باشد
حذر کردن اولی است و اگر حکم کلّی دارد **طریق چهارم** ایضاً سیّد از بعضی ائمّه
نقل نموده که در سه رقعه بنویس بسم الله الرحمن الرحیم خیرة من الله العزیز
الحکیم افعل و در سه رقعهٔ دیگر بسم الله الرحمن الرحیم خیرة من الله العزیز
الحکیم لا تفعل و رقعه‌ها را در زیر سجاده بگذار و دو رکعت نماز بکن و در
هر رکعت بعد از حمد سه مرتبه قل هو الله احد بخوان پس سلام بگو و
بگو اللّهمّ انّی استخیرک بعلمک تا آخر دعا که مذکور شد پس بسجده
برو و صد مرتبه بگو استخیر الله العظیم پس سر از سجده بردار و پنج رقعه
را بیرون آور اگر افعل سه تا باشد بکن که صلاح تو در آنست و اگر لا تفعل
سه تا باشد مکن که خیر تو در نکردن است انشاء الله تعالی **طریق پنجم**
ایضاً سیّد خود از حضرت صادق عم روایت نموده است که هرگاه امری را
اراده کنی شش رقعه بگیر و بر سه رقعه بنویس بسم الله الرحمن الرحیم
خیرة من الله العزیز الحکیم و بروایت دیگر العلیّ الکریم لفلان بن فلان افعل
کذا ان شاء الله و نام خود را و پدر خود را و آن کاری را که میخواهی بکنی
بنویس و در سه رقعهٔ دیگر بسم الله الرحمن الرحیم خیرة من الله العزیز الحکیم
لفلان بن فلان لا تفعل کذا ان شاء الله و چهار رکعت نماز بکن و در هر
رکعت پنجاه مرتبه سورهٔ قل هو الله احد و سه مرتبه سورهٔ انّا انزلناه فی
لیلة القدر بخوان یعنی بعد از سورهٔ حمد و رقعه‌ها را در زیر سجادهٔ خود

بگذار

بگذار پس این دعا را بخوان بقدرتک تعلم و لا اعلم و تقدر و لا اقدر
و انت علّام الغیوب اللّهمّ بک فلا شیء اعظم منک صلّ علی آدم
صفوتک و محمّد خیرتک و اهل بیته الطاهرین و من بینهم
من نبیّ و صدّیق و شهید و عبد صالح و ولیّ مخلص و ملائکتک
اجمعین و ان کان ما عزمت علیه من الدخول فی سفری الی بلد
کذا و کذا او بجای کذا و کذا اسم آن بلدی را که اراده کرده است نام برد اگر امر
دیگر غیر سفر اراده داشته باشد بجای من الدخول فی سفری الی کذا و کذا
آن حاجت را ذکر کند پس تتمّهٔ دعا را بخواند خیرة لی فی البدء و العاقبة
و رزق تیسّر لی منه فسهّله و لا تعسّره و خر لی فیه و ان کان
غیره فاصرفه عنّی و بدّلنی منه بما هو خیر منه برحمتک یا ارحم
الراحمین پس هفتاد مرتبه بگو خیرة من الله العلیّ الکریم پس بسجده
برو و رو را بر خاک بگذار و حاجت خود را از خدا بطلب و در روایت
دیگر وارد شده است که بعد از آن رقعه‌ها را بیرون آور بنحوی که در روایت
اوّل مذکور شد **مؤلف** گوید که سیّد بن باقی ره گفته که باید در دست
استخاره کننده انگشتر عقیقی باشد که محمّد و علی بر آن نقش باشد و
بدست راست رقعه‌ها را برآورد و این معنی اگرچه در روایت مذکور نیست
لیکن مراعات آن بد نیست و بدانکه سیّد این طریق را بهترین طرق استخاره
دانسته و خود پیوسته باین عمل مینموده و چند امر غریب از تجربهٔ آن
نقل نموده است **اوّل** گفته که یکی از اهل دنیا مرا طلبید و من در ناحیهٔ
غربی بغداد بودم و در آنجا در طرف بعیث و دو روز باین طریق
استخاره نمودم که نزد او روم و بد آمد و آخر ظاهر شد که خیر من در نرفتن

بسوی او بوده دویم کفته که وقتی وارد شهر حله شدم و بعضی از خویشان من
مرا تکلیف دیدن یکی از حکام حله نمود و من باین طریق استخاره نمودم بد
آمد تا در ظرف یکماه که در آنجا بودم پنجاه استخاره درین باب نمودم و همه
بد آمد و آخر ظاهر شد که مصلحت من در ندیدن بوده است سیم کفته
که تا حالت تحریر این رساله که پنجاه و سه سال از عمر طی شده پیوسته در امور
خود باین طریق استخاره نموده ام و بعد از آن مصلحت خود را در آن یافته ام
که استخاره دلالت بر آن نموده است و این بخواد تجربه دلیلی است قاطع
بر حقیت استخاره و بدانکه دعاهائی که در این نوع از استخاره وارد
شده اکر در استخاره مطلقه بخوانند نیز خوب است والله تعالی هو الموفق لکل خیر

مفتاح پنجم در بیان اقسام غیر مشهوره ذات الرقاع و آن نیز چند قسم است

۱ از عبدالرحمن بن سیابه منقولست که کفت در سالی رفتم بمکه معظمه
و با خود متاعی برده بودم و در آن سال کسادی بود و کسی بهم نرسید که بخرد
بعضی از اصحاب ما کفتند که متاع را بمصر بفرست و بکوفه بر مکردان و بعضی
کفتند که بیمن بفرست پس رفتم بخدمت حضرت امام موسی کاظم ع و بعد از انکه
از منی بمکه مراجعت نمودیم و پرسیدم که شما چه میفرمائید حضرت فرمود
که قرعه بزن میان مصر و یمن و تفویض کن امر خود را بخدا و اسم هر شهری که
بیرون آید متاع خود را بآنجا بفرست کفتم فدای تو شوم چکونه قرعه بزنم
فرمود که در یک رقعه بنویس بسم الله الرحمن الرحیم اللهم انت الله لا
اله الا انت عالم الغیب والشهادة انت العالم و انا المتعلم فانظر
لی فی ای الامرین خیر لی حتی اتوکل علیک فیه و اعمل به پس بنویس
مصر انشاء الله و در رقعه دیگر همان دعا را بنویس و بنویس الیمن انشاء الله

و در رقعه سیم همان دعا را بنویس و بعد از آن بنویس بحبس المتاع و لا یبعث
الی بلد منهما پس رقعه ها را جمع کن و بیکی از برادران مؤمن خود بده که در جائی
پنهان کند از تو پس دست خود را در آنجا داخل کن و هر یک از آن رقعه ها که بدست
آید بیرون آور و بر خدا توکل کن و آنچه در آن رقعه هست عمل کن که انشاء الله تعالی
خیر تو در آنست دویم سید از حضرت امام محمد باقر یا امام جعفر صادق
صلوات الله علیهما روایت کرده است که در سر رقعه این دعا را بنویسید
اللهم فاطر السموات والارض عالم الغیب والشهادة الرحمن الرحیم
انت تحکم بین عبادک فیما کانوا فیه یختلفون اسئلک بحق محمد
و آل محمد ان تصلی علی محمد و آل محمد و ان تخرج لی خیرة فی دینی و دنیای
و عاقبة امری و عاجله و آجله انک علی کل شیء قدیر ما شاء الله
لا حول و لا قوة الا بالله صلی الله علی محمد و آله پس مطلب خود را در
دو رقعه بنویسید اکر دو شق باشد و اکر نه یکی را کردن و یکی را نکردن
بنویسید و در سیم بنویسید عفل پس دست کند و یکی را بیرون آورد اکر
یکی از آن دو رقعه بیرون آید بآن عمل کند و اکر عفل بیرون آید آنرا
بیندازد و دیکری را بیرون آورد و بآن عمل نماید سیم ایضا سید
مرسلا روایت کرده در صفت قرعه بتسبیح که سوره حمد را یکنوبت و
انا انزلناه را یازده نوبت بخوانند پس این دعا را بخوانند اللهم انی
استخیرک بعلمک بعواقب الامور و استشیرک بحسن ظنی بک
فی المأمول و المحذور اللهم ان کان الامر الفلانی و بجای الامر
الفلانی مطلب خود را نام برد مما قد نیطت بالبرکة اعجازه و بوادیه
و حفت بالکرامة ایامه و لیالیه فخر لی فیه خیرة ترد شموسه

ذلولا و نقیض یا من سرور اللهم اما امر فأتمر واما نهی فانتهی
اللهم انی استخیرک برحمتک خیرة فی عافیة و رفیقی بهم رسانند خود
کردن را ورفیق نکردن را بخاطر کرد پس رقعه اسم خود را و در رقعه دیگر اسم رفیق
را بنویسد و رقعها را در جائی پنهان کند پس دست کند و یکی از آنها را بدر
آورد هریک که بیرون آید با آنچه او در خاطر گرفته است عمل نماید مؤلف
گوید که ظاهرا چیزی از این حدیث ساقط شده باشد زیرا که در اول روایت مذکور
است که این عمل در خصوص صفت قرعه بتسبیح است و استعمال تسبیح در اصل
عمل مطلقا مذکور نیست و محتمل است که لفظ قرعه بتسبیح در اول حدیث از
زیادتی نساخ از روی سهو بوده باشد و این بسیار غریب است و از این غریبتر
آنکه هیچیک از علما خصوصا جمعی که رسایل در باب استخاره نوشته اند
باین دقیقه متفطن نگردیده اند والله تعالی یعلم چهارم ایضا سید از کراجکی
که از اعاظم علمای شیعه است نقل نموده است که دو رقعه بنویس در یکی افعل
و در دیگری لا تفعل و از دیده خود پنهان کن در موضعی و نماز استخاره بکن
و خیر خود را از عالم الخفیات طلب کن و یکی از آنها را بیرون آور و بآن عمل کن
مؤلف گوید که این قسم در نهایت اعتبار است و بطرق بسیار وارد شده است
و از غرایب آنست که سید طاب ثراه و جد علامه ام قدس الله روحه این قسم را
از جمله طرق استخاره به بنادق نقل نموده اند با آنکه اصلا اسم بندقه در این
قسم مذکور نیست والله تعالی یعلم مفتاح ششم در باب استخاره به بنادق است
و آن نیز چند طریق وارد شده طریق اول مطلب را در خاطر قصد میکنی
در یک رقعه کاغذ لا و در دیگری نعم مینویسی و هریک را در میان یک بندقه از
گل میگذاری و دو رکعت نماز میکنی و بندقها را در زیر دامن خود میگذاری و میگوئی

یا الله

یا الله انی اشاورک فی امری هذا وانت خیر مستشار و مشیر فاشر علی
بما فیه صلاح و حسن عاقبة پس یکی از آن دو بندقه را از زیر دامن بیرون
میآوری و میگشائی اگر نعم باشد میکنی و اگر لا باشد نمیکنی و این
طریق بحسب سند معتبرترین طرق این نوع از استخاره است زیرا که کلینی و شیخ
طوسی و سید قدس الله ارواحهم و دیگران نیز این طریق را بسند مرسل از یکی از
ائمه معصومین علیهم السلام روایت کرده اند و آسانترین طرق نیز هست طریق دوم
وضوی کامل بساز و دو رکعت نماز بکن و در هر رکعتی حمد یکنوبت و سوره قل
هو الله احد صد نوبت بجا آور و بعد از سلام دستها را بدعا بردار و بگو
یا کاشف الکرب و مفرج الهم و مذهب الغم و مبتدئا بالنعم
قبل استحقاقها یا من یفزع الخلق الیه فی حوائجهم و مهماتهم
و امورهم و یتکلون علیه امرت بالدعاء و ضمنت الاجابة اللهم
صل علی محمد و آل محمد و ابدأ بهم فی کل امر و افرج همی و نفس
کربی و اذهب غمی و اکشف لی عن الامر الذی قد التبس علی
و خر لی فی جمیع اموری خیرة فی عافیة فانی استخیرک اللهم بعلمک
و استقدرک بقدرتک و اسئلک من فضلک و الجأ الیک فی کل
اموری و ابرأ من الحول و القوة الا بک و اتوکل علیک و انت
حسبی و نعم الوکیل اللهم فافتح لی ابواب رزقک و سهلها
لی و یسر لی جمیع اموری فانک تقدر و لا اقدر و تعلم و لا
اعلم و انت علام الغیوب اللهم ان کنت تعلم ان الامر الذی
عزمت علیه و اردته هو خیر لی فی دینی و دنیای و معاشی و معادی
و عاقبة اموری فقدره لی و عجله علی و سهله و یسره و بارک لی

فيه وان كنت تعلم انه غير نافع لي في العاجل والآجل بل هو شر
علي فاصرفه عني كيف شئت وانى شئت وقدر لي الخير حيث
كان واين كان ورضني يا رب بقضائك وقدرك حتى لا احب
تعجيل ما اخرت ولا تأخير ما عجلت انك على كل شيء قدير وهو
عليك يسير پس صلوات بر محمد وآل محمد بسيار بفرست و بايد سر رقعه را
خود داشته باشی همه بيكقدار و يك هيئت و در دو رقعه اين دعا را بنويس
اللهم فاطر السموات والارض عالم الغيب والشهادة انت تحكم
بين عبادك فيما كانوا فيه يختلفون اللهم انك تعلم ولا اعلم وتقدر
ولا اقدر وتمضي ولا امضي وانت علام الغيوب صل على محمد وآل محمد
واخرج لي احب السهمين اليك وخيرهما لي في ديني ودنياي وعاقبة
امري انك على كل شيء قدير و در پشت يكی از دو رقعه افعل بنويس و در
پشت ديگری لا تفعل و در رقعه سيم اين دعا را بنويس لا حول ولا قوة الا
بالله العلي العظيم استعنت بالله و توكلت عليه و هو حسبي ونعم
الوكيل توكلت في جميع اموري على الله الحي الذي لا يموت واعتصمت
بذي العزة والجبروت وتحصنت بذي الحول والطول والملكوت و
سلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين وصلى الله على محمد النبي وآله
الطاهرين و پشت اين رقعه را سفيد بگذار و چيزی بر آن منويس و هر سه
رقعه را يك نحو محكم بپيچ و در ميان سه بندقه بگذار از موم يا از گل يك
هيئت و بگوزن و بيكی از برادران مؤمن كه محل اعتماد باشد بده و بگو كه
ذكر الهی و درود بر رسالت پناهی و آل امجاد او بفرستد و بندقها را در
ميان آستين خود بيندازد و با دست راست آنها را حركت دهد و هر يك از آنها را

بارك لي فيه م

كه او را

كه اول دستش بآن برسد بيرون آورد پس تو آن را از او بگير و اگر كسی كه برو اعتماد
داشته باشد حاضر نباشد خود آنها را در ميان آستين خود بيندازد و
بنحوی كه مذكور شد يكی از آنها را بيرون آور پس ذكر الهی بكن و آن را بگشا و پشتش را
بخوان اگر افعل باشد آن كار را بكن كه خير تو در آنست ان شاء الله تعالى و اگر لا
تفعل باشد زنهار مكن كه آزار ميكشی و اگر بر پشتش چيزی نوشته نشده است
صبر كن تا وقت نماز فريضه حاضر شود پس برخيز و دو ركعت نماز بنحوی كه مذكور
شد پيش از نماز واجب يا بعد از نماز واجب اگر نماز صبح و عصر نباشد
بكن و اگر نماز صبح باشد بعد از آن تعقيب و دعا بخوان تا آفتاب پهن شود
و بعد از آن دو ركعت را بكن و اگر نماز عصر باشد دو ركعت را پيش از نماز
عصر بكن و بعد از نماز عصر آن دعاها را بخوان و بار ديگر آن عمل را اعاده
بكن و اگر باز رقعه نوشته بيرون آيد باز در وقت فريضه ديگر همان عمل
را اعاده كن تا رقعه نوشته بيرون آيد و اين طريق را سيد و غير او از حضرت
صادق عم روايت كرده اند كه آنحضرت بيكی از اصحاب خود اول مواعظ و
نصايح بسيار فرموده و بعد از آن اين طريق از استخاره را باو تعليم فرموده
و بعد از طريق اول اين طريق نيز معتبر است و بدانكه مشهور ميان علما آنست
كه در وقت شغل ذمه بنماز فريضه بنماز نافله نميتوان كرد و اين حديث دلالت
بر جواز آن ميكند چنانچه مخفی نيست والله تعالى يعلم **مطلب سيم** در دو
رقعه بنويس خيرة من الله ورسوله لفلان بن فلانة و بجای فلان نام خود
و نام مادر خود بنويس و در يكی افعل و در ديگری لا تفعل بنويس و در ميان دو
بندقه از گل بگذار و در ميان قدح آبی بيندازد و وضو بساز و دو ركعت نماز
بكن و اين دعا را بعد از نماز بخوان اللهم انی استخيرك خيار من فوض

بن فلانة م

هر دو را م

إليك أمره وأسلم إليك نفسه وتوكّل عليك في أمره واستسلم بك
فيما نزل به من أمره اللهم خر لي ولا تخر عليّ وأعنّي ولا تعن عليّ
ومكّنّي ولا تمكّن منّي واهدني للخير ولا تضلّني وارضني
بقضائك وبارك لي في قدرك إنك تفعل ما تشاء وتعطي ما تريد
اللهم إن كانت الخيرة في أمري هذا وهو كذا وكذا و بجای کذا وکذا
مطلب خود را بگوید فمكّنّي منه وأقدرني عليه وأمرني بفعله وأوضح
لي طريق الهداية إليه وإن كان اللهم غير ذلك فاصرفه عني إلى
الذي هو خير لي منه فإنك تقدر ولا أقدر وتعلم ولا أعلم وأنت
علام الغيوب يا أرحم الراحمين پس سجده رود و صد مرتبه بگو أستخير الله
خيرة في عافية پس سر بردارد و انتظار بکشد تا یکی از آن رقعه‌ها از آب بیرون
آید هر یک که بیشتر بیرون آید با آن عمل کن و این طریق را سید از حضرت صاحب
الامر ع روایت کرده و مسمی است باستخاره مصریه و معتبر است **مطلب چهارم**
مطلب را بخاطر میگیرد و در دو رقعه این دعا را مینویسی و بر پشت یکی افعل و در
دیگری لا تفعل مینویسی و دو بندقه از گل میسازی و ترازو با هم میسنجی که برابر
باشد و هر یک از رقعه‌ها را در میان یک بندقه میگذاری و به آب می‌اندازی هر
یک که بیشتر بیرون آید با آن عمل میکنی و البته مخالفت مکن و دعا اینست ما شاء
الله كان اللهم إني أستخيرك خيار من فوّض إليك أمره وأسلم إليك
نفسه واستسلم إليك في أمره وخلا لك وجهه وتوكل عليك
فيما نزل به اللهم خر لي ولا تخر عليّ وكن لي ولا تكن عليّ وانصرني ولا
تنصر عليّ وأعنّي ولا تعن عليّ وأمكنّي ولا تمكّن منّي واهدني
إلى الخير ولا تضلّني وأرضني بقضائك وبارك لي في قدرك إنك تفعل

ما تشاء

ما تشاء وتحكم ما تريد وأنت على كل شيء قدير اللهم إن كانت الخيرة في أمري
هذا في ديني ودنياي وعاقبة أمري فسهّله لي وإن كان غير ذلك فاصرفه
عني يا أرحم الراحمين إنك على كل شيء قدير و این طریق را سید بخط
علي بن يحيى خياط یافته که او نسبت بحضرت امیرالمؤمنین ع داده و بعد از طرق سابقه
این طریق نیز معتبر است **مطلب پنجم** در دو رقعه مینویسی بسم الله الرحمن الرحيم
خيرة من الله العزيز الحكيم لعبده فلان بن فلان و بجای فلان بن فلان اسم خود و
پدر خود را مینویسی و بعد از آن حاجت خود را مینویسی و در آخر یکی افعل یا مولای
و در آخر دیگری اتوقف یا مولای مینویسی و هر یک را در میان گلوله‌ای از گل میگذاری
و بر آن گلوله‌ها سوره حمد و قل اعوذ برب الفلق و والضحی را هر یک هفت مرتبه
میخوانی و ظرف آبی در پیش خود میگذاری و بندقه‌ها را در آن آب می‌اندازی هر یک
که زودتر از هم شکافته شود و بر روی آب آید با آن عمل میکنی و این طریق را سید
در بعضی از کتب شیعه یافته و بروایتی نسبت نداده و باین جهت در مرتبه اعتبار
سابقه نیست و بدانکه در بعضی از روایات طرق استخاره بندقه مذکور است
که بندقه‌ها باید در وزن با هم برابر باشند و سر در این باب آنست که اگر مساوی
نباشند البته آنکه کوچکتر است زودتر از هم شکافته می‌شود و بر روی آب می‌آید
و ایضا باید دانست که ادعیه این طرق را اگر در استخاره مطلقه بخوانند یا
ادعیه استخاره مطلقه را با دعاهای آن ضم نماید دعاهای طریقی از این طرق
را در طریق دیگر بخوانند قصوری ندارد و بالجمله چون در استخاره مطلق دعا
خواندن هر چند منقول نباشد و تالیف خود باشد جایز است پس اگر کسی دعاهای
منقوله را در هر طریقی که خواهد میتواند بخواند **تذنیب** بدانکه این اقسام
استخاره که مذکور شد از آنجمله استخاره مطلقه خواه مجرد دعا و خواه با عمل

وعمل وغیر آن باشد مخصوص صورت حیرت وتردد نیست چنانچه سابق براین اشارة
بآن شد بلکه آنچه از احادیث دراین باب ظاهر میشود آنست که آدمی کوشش نه
در امور خود باید توکل بر حق تعالی نماید و در جمیع احوال طلب خیر از خداوند
متعال بکند و باقی اقسام مانند استخاره بقرآن مجید وتسبیح ورقاع وبنادق
در صورت حیرت وتردد میباشد اگر بد آید ترک کند واگر میانه آید مخیر است
واگر خوب آید کردن آن خوبست و پشیمانی ندارد اما لازم ندارد که البته ترک آن را
بخصوص بد باشد پس اگر ترک را نیز استخاره کند و آن بد باشد البته آن کار
را بکند واگر ترک آن فعل مخصوص نیز خوب باشد حکم میانه دارد یعنی فعل
وترک هیچیک منافی خیریت او نیست واگر در این صورت وصورتی که میانه
آید خواهد که بداند که آیا فعل وبد را بریکدیگر ترجیحی هست یا نه پس باز استخاره
کند که فعل را بر ترک ترجیح دهد خوبست یا نه اگر خوب آید معلوم میشود که
فعل راجح است واگر میانه آید دلالت بر تساوی فعل وترک میکند واگر بد آید
معلوم میشود که فعل بر ترک رجحان ندارد واما احتمال تساوی ومرجوحیت فعل
هر دو میرود پس اگر خواهد باز ترجیح ترک بر فعل را استخاره کند اگر خوب آید ترک
ترجیح دارد واگر بد آید فعل وترک باهم مساوی است واین معنی بعد از تأمل صادق
ظاهر و واضح میشود والله تعالی هو الموفق لکل خیر والحمد لله اولاً وآخراً وظاهراً وباطناً
ونستخیر به فی جمیع امورنا ونسأله حسن العاقبة والصلوة علی محمد وآله الاطهرین.

هذه صورة خط مؤلفه رحمه الله وکان ذلک فی شهر ربیع الاول من شهور سنه سبع وعشرین ومائة بعد الالف من
الهجرة المقدسة علی مهاجرها وآله الف صلوة وسلام وتحیة وقد وقع الفراغ بیمین مؤلفه الداثرة الوازرة
محمد حسین بن محمد صالح الحسینی وفقه الله للخیرات والسعادات وحشره ووالدیه مع موالیهم السادات القادات
صلوات الله علیهم اجمعین

رسالهٔ رد بسم الله الرحمن الرحیم تحقیق بدا

الحمد لله رب العالمین واشهد ان لا اله الا الله شهادة تبلغنا الی اعلی
درجات الموحدین والصلوة علی خیر المرسلین واشرف الاولین والاخرین
محمد وعترته الطاهرین وبعد چنین گوید فقیر عفو الله الغنی محمد حسین بن
محمد صالح الحسینی عفی الله عن مآثمهما که چون بعرض اقدس اشرف ارفع امنع
همیون اعلی یعنی سدهٔ سنیهٔ علیهٔ والای سلطان سلطان نشان وداور
دارا دربان زیب بخش اورنگ جاه وجلال رونق افزای وسادهٔ عظمت و
اقبال مؤسس اساس سلطنت وفرمانروائی مشید قواعد ابهت وکشور
کشائی صاعد مصاعد علم وادب عارج معارج نسب وحسب باسط بساط
عدل وداد ناظم نظام عباد وبلاد رشتهٔ کلمهٔ سنیهٔ ملت بیضا شیرازهٔ
اوراق شریعت غرا حافظ آیات کریمهٔ دین مبین حارس علامات شریفهٔ شرع متین
دیدهٔ امید عالمیان از نسیم پیراهن مرحمتش روشن است واز فیض قطرهٔ
عین الحیوة عنایتش جمهور جهانیان را جان در تن اقسام گلهای همیشه بهار
سرور وانبساط در بهارستان قلوب دعاگویان پیوسته شکفته است وجراحات
دلهای دلشکستگان از مومیائی رافتش همواره التیام پذیرفته صراف
تقدیر نقد اجابت را بدست داعیان دوام دولتش سپرده است وخازن
قضا گوهر گرانبهای تدبیر را بخزانهٔ عامرهٔ رای رزینش سپرده دعای خلود
سلطنتش از لوح خاطر مخلصان محو نگردد ودر نگین دل بندگان بجز یاد او
نقشی دیگر ثبت نشود شهباز فطرت بلندش در صید مرغان معارف همیشه
دلیر و وارست وبلبل هزار دستان بیانش با طوطی شکرخای الهام هم آواز
اعنی السلطان الاعظم والخاقان الافخم مالک بلاد العرب والعجم سلطان

و عمل و غیر آن باشد مخصوص صورت حیرت و تردد نیست چنانچه سابق بر این اشاره
بآن شد بلکه آنچه از احادیث در این باب ظاهر میشود آنست که آدمی کوشنده
در امور خود باید توکل بر حق تعالی نماید و در جمیع احوال طلب خیر از خداوند
متعال بکند و باقی اقسام مانند استخاره بقرآن مجید و تسبیح و رقاع و بنادق
در صورت حیرت و تردد میباشد اگر بد آید ترک کند و اگر میانه آید مخیر است
و اگر خوب آید کردن آن خوبست و پشیمانی ندارد اما لازم ندارد که البته ترک آن ام
مخصوص بد باشد پس اگر ترک را نیز استخاره کند و آن بد باشد البته آن کار
را بکند و اگر ترک آن فعل مخصوص نیز خوب باشد حکم میانه دارد یعنی فعل
و ترک هیچیک منافی خیریت او نیست و اگر در این صورت و صورتی که میانه
آید خواهد که بداند که آیا فعل و بد را بریکدیگر ترجیحی هست یا نه پس باز استخاره
کند که فعل را بر ترک ترجیح دهد خوبست یا نه اگر خوب آید معلوم میشود که
فعل راجح است و اگر میانه آید دلالت بر تساوی فعل و ترک میکند و اگر بد آید
معلوم میشود که فعل بر ترک رجحان ندارد و اما احتمال تساوی و مرجوحیت فعل
هر دو میرود پس اگر خواهد باز ترجیح ترک بر فعل را استخاره کند اگر خوب آید ترک
ترجیح دارد و اگر بد آید فعل و ترک با هم مساوی است و این معنی بعد از تأمل صادق
ظاهر و واضح میشود و الله تعالی هو الموفق لکل خیر و الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً
و نستخیر به فی جمیع امورنا و نسأله حسن العاقبة و الصلوة علی محمد و آله الاطهرین.

هذه صورة خط مؤلفه ره وکان ذلک فی شهر ربیع الاول من شهور سنه سبع و عشرین و مائة بعد الالف من
الهجرة المقدسة علی مهاجرها و آله الف صلوة و سلام و تحیة و قد وقع الفراغ بیمین مؤلفه الداثرة الوازرة
محمد حسین بن محمد صالح الحسینی وفقه الله للخیرات و السعادات و حشره و والدیه مع موالیهم السادات القادات
صلوات الله علیهم اجمعین

رسالهٔ بسم الله الرحمن الرحیم تحقیق بدا

الحمد لله رب العالمین و اشهد ان لا اله الا الله شهادة تبلغنا الی اعلی
درجات الموحدین و الصلوة علی خیر المرسلین و اشرف الاولین و الآخرین
محمد و عترته الطاهرین و بعد چنین گوید فقیر عفو الله الغنی محمد حسین بن
محمد صالح الحسینی عفی الله عن جرائمهما که چون بعرض اقدس اشرف ارفع امنع
همایون اعلی یعنی سدهٔ سنیهٔ علیهٔ والای سلطان سلطان نشان و داور
دارا دربان زیب بخش اورنگ جاه و جلال رونق افزای وسادهٔ عظمت و
اقبال مؤسس اساس سلطنت و فرمانروائی مشید قواعد ابهت و کشور
کشائی صاعد مصاعد علم و ادب عارج معارج نسب و حسب باسط بساط
عدل و داد ناظم نظام عباد و بلاد روشنی کلد سنه ملت بضیاء شیرازهٔ
اوراق شریعت غرا حافظ آیات کریمهٔ دین مبین حارس علامات شریفهٔ شرع متین
دیدهٔ امید عالمیان از نسیم پیراهن مرحمتش روشن است و از فیض قطرهٔ
عین الحیوة عنایتش جمهور جهانیان را جان در تن اقسام گلهای همیشه بهار
سرور و انبساط در بهارستان قلوب دعاگویان پیوسته شکفته است و جراحات
دلهای دلشکستگان از مومیائی رافتش همواره التیام پذیرفته صراف
تقدیر نقد اجابت را بدست داعیان دوام دولتش سپرده است و خازن
قضا گوهر گرانبهای تدبیر را بخزانهٔ عامرهٔ رای ذو رینش سپرده دعای خلود
سلطنتش از لوح خاطر مخلصان محو نگردد و در نگین دلبندگان بجز یاد او
نقشی دیگر ثبت نشود شهباز فطرت بلندش در صید مرغان معارف همیشه
در پرواز است و بلبل هزار دستان بیانش با طوطی شکرخای الهام هم آواز
اعنی السلطان الاعظم و الخاقان الافخم مالک بلاد العرب و العجم سلطان